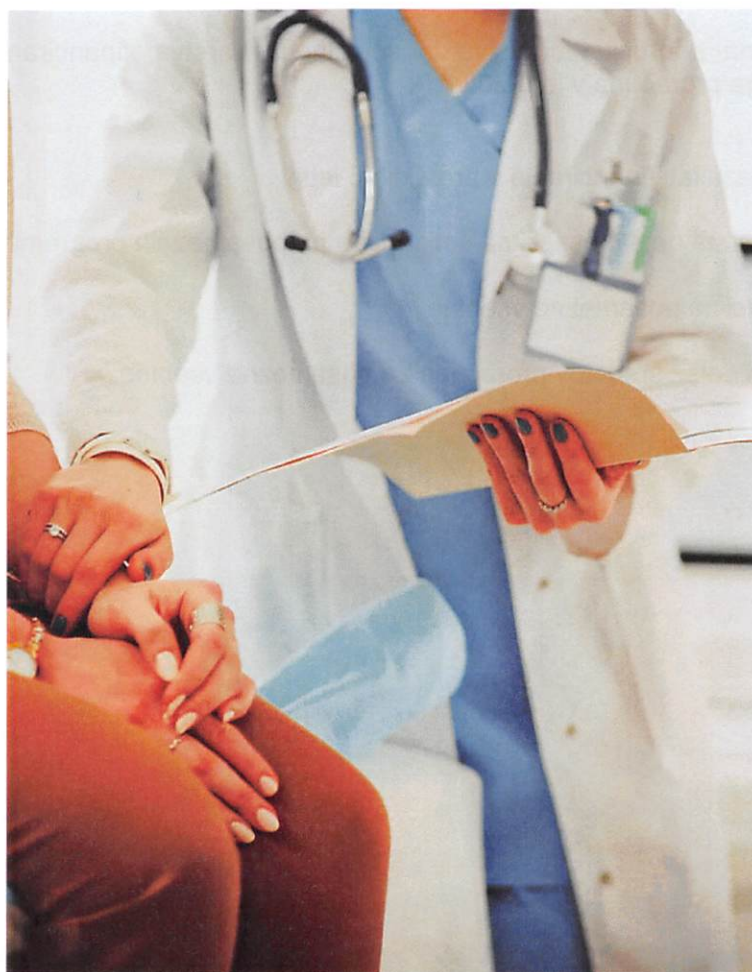

Letni program za področje
ZDRAVSTVENEGA IN SOCIALNEGA VARSTVA
za leto 2021

Vsebina

1. Uvod	4
2. Podlage	5
3. Zdravje v Občini Brežice v letu 2020	8
3.1. 10 let delovanja programa Svit	10
3.2. Telesna dejavnost in debelost otrok in mladostnikov	12
3.3. Center za krepitev zdravja	17
4. Pregled izvajanja zdravstvenih storitev v občini Brežice	19
5. Vsebine na področju zdravstva in socialnega varstva, financirane iz občinskega proračuna v letu 2021	24
6. Osnovni rezultati financiranja v preteklih 5 letih	26
7. Obseg in vrsta dejavnosti, ki se sofinancira pri posameznih programih	29
8. Upravičenci za posamezne vsebine	36
9. Predviden delež sredstev proračuna za posamezne vsebine	40
10. Kazalniki spremljanja	42

Letni program na področju zdravstvenega in socialnega varstva (v nadaljevanju Letni program) je pripravljen na podlagi Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 69/16) (v nadaljevanju Pravilnik).

Župan občine Brežice je s sklepom o imenovanju strokovnega sveta za področje zdravstvenega in socialnega varstva Občine Brežice, številka 013-0001/2019, z dne 16. 10. 2019 imenoval strokovni svet.

Dne 1. 10. 2020 je župan občine Brežice izdal Sklep o začetku priprave letnega programa za področje zdravstvenega in socialnega varstva Občine Brežice za leto 2021, številka 129-5/2020.

Letni program za leto 2021 je v obliki predloga za javno obravnavo obravnaval strokovni svet na svoji 2. seji, 26. 10. 2020, ki je bila izvedena korespondenčno in sprejel sklep, da je predlog Letnega programa primeren za javno obravnavo.

Peti odstavek 4. člena Pravilnika določa, da področne letne programe s sklepom potrdi župan. Pred potrditvijo mora organ, pristojen za pripravo posameznega letnega programa pridobiti mnenje področne zveze s sedežem na območju Občine Brežice, če ta obstaja. Šteje se, da je mnenje pozitivno, če območna področna zveza ne odgovori v roku 15 dni od poziva organa. Ugotovljeno je, da na področju zdravstvenega in socialnega varstva ne obstaja območna področna zveza, zato za mnenje ni bilo izdanega poziva.

Po izvedeni javni obravnavi je strokovni svet letni program obravnaval na svoji 3. seji, dne 3. 12. 2020, ki je bila izvedena korespondenčno in s sklepom potrdil Letni program ter ga predal v sprejem županu.

Letni program je s sklepom številka 129-5/2020, z dne 4. 12. 2020 sprejel župan občine Brežice.

Za izvajanje letnega programa je pristojen Oddelek za družbene dejavnosti, gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj Občine Brežice.

Za spremljanje izvajanja letnega programa je pristojen imenovani strokovni svet za področje zdravstvenega in socialnega varstva Občine Brežice.

Ivan Molan
Župan

Po pooblastilu župana
mag. Gordana Radanovič
direktorica občinske uprave

1. Uvod

Letni program Občine Brežice za področje zdravstvenega in socialnega varstva za leto 2021 opredeljuje vsebine na področju zdravstvenega in socialnega varstva, financirane iz občinskega proračuna v letu 2021, obseg in vrsta dejavnosti, ki se sofinancira pri posameznih programih, določa upravičence za posamezne vsebine in predviden delež sredstev proračuna za posamezne vsebine.

Dotika se le dela programa Občine, ki je vezan na neposredno izvajanje programa na področju preko proračunskih postavk. Pri tem se moramo zavedati, da Občina prispeva k uresničevanju programa na tem področju tudi skozi delo lastnih javnih zavodov, s podporo dela državnih javnih zavodov, ki izvajajo programe na območju občine ter z izvajanjem ostalih nalog, ki so posredno vezane na področje zdravstva in socialnega varstva.

Pripravo letnega programa je Občina Brežice pričela z analizo izvedbe letnega programa za leto 2020 in, na podlagi te pripravo predloga. Pri tem je potrebno upoštevati specifičnost obdobja izvajanja letnega programa v 2020, ki ga je zaznamovala epidemiološka situacija.

Na podlagi 4. člena Pravilnika je župan izdal Sklep o začetku priprave letnega programa za področje zdravstvenega in socialnega varstva za leto 2021, dne 1. 10. 2020 (št. sklepa: 129-5/2020). S sklepom župana št. 013-0001/2019, z dne 16. 10. 2019, je bil imenovan Strokovni svet za področje zdravstvenega in socialnega varstva Občine Brežice (v nadaljevanju strokovni svet), ki je skladno s petim odstavkom Pravilnika zadolžen za pripravo Letnega programa.

Strokovni svet je na 2. seji, ki je potekala korespondenčno od srede, 21. 10. 2020, od 14.00 ure do ponedeljka, 26. 10. 2020, do 12.00 ure soglasno potrdil predlog Letnega programa 2021.

Poziv k podaji pobud in predlogov na Letni program za leto 2021 je bil objavljen v Posavskem Obzorniku, dne 29. 10. 2020 in na spletni strani Občine Brežice. Svoje predloge in pobude so zainteresirani lahko podali do 9. 11. 2020.

Predlogi, podani v času javne razprave:

Predlagatelj	Predlog	Odziv
Društvo ledvičnih in dializnih bolnikov Krško	<p>I. <u>Socialni programi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - finančna pomoč socialno ogroženim skupinam bolnikov s kronično ledvično boleznijo - počitniška dializa – dializa v drugem kraju - pomoč mlajšim bolnikom s kronično ledvično odpovedjo - ravnanje s človeškimi viri (čestitke, osmrtnice,...) - ozaveščanje otrok in mladostnikov o nastanku ledvične bolezni - izvedba različnih predavanj za	Glavnino podanih predlogov lahko prijavitelj že prijavi znotraj razpisa za področje zdravstvenega in socialnega varstva. Občina Brežice posameznikom neposredno sofinancira tudi specifična zdravila in zdravljenja, ki jih ne pokriva ZZS in sicer ločeno preko razpisa Javni razpis o dodelitvi pomoči ob

	<p>bolnike s kronično ledvično boleznijo</p> <ul style="list-style-type: none"> - prehranske delavnice - predavanja o bolnikovih pravicah in obveznostih - izobraževanje prostovoljcev - obnovitvena rehabilitacija: plavanje, hoja, telovadba, druga organizirana vadba - udeležba na športnih dogodkih doma in v tujini - sprostitevni programi: tematski izleti, ekskurzije, srečanja, pikniki, ... - meddruštveno povezovanje na vseh nivojih <p>II. <u>Zdravstveni programi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nakup medicinskih pripomočkov - subvencioniranje novih zdravil, vitaminov, drugih dodatkov - subvencioniranje cepljenja: gripa, pljučnica, covid, drugo - subvencioniranje zdraviliškega zdravljenja 	<p>nepredvidenih dogodkih. Ravno tako lahko posamezniki, ki so v socialni stiski, zaprosijo Občino Brežice za dodelitev enkratne denarne socialne pomoči, kjer je kot namen opredeljen tudi doplačilo zdravil, ortopedskih pripomočkov, nakupa očal in zdravstvenih storitev, ki so nujno potrebni, stroški zanje pa niso kriti iz obveznega in dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.</p> <p>Del predlogov, vezanih na zdravstveni program je že pokrit iz državnega proračuna ob posebnih ukrepih v času epidemije (brezplačno cepljenje ...)</p>
<p>Koronarni klub Brežice</p>	<p><i>»Na razpis se bomo s svojim programom prijavi kot vsako leto. S programom vseživljenjske rehabilitacije in opolnomočenja. Program je edini, ki ga v našem Posavskem področju izvajamo za koronarne bolnike in ljudi z visokimi dejavniki tveganja, vsakemu je omogočeno na letnem nivoju 82 ur redne vse življenjske vadbe, poleg tega izvajamo strokovna predavanja, spremljamo kazalnike tveganja, dajemo psihično podporo bolnikom, delavnice zdrave prehrane in delavnice TPO z uporabo AED itn. Naš program vodijo strokovno usposobljene med. sestre in fizioterapevtke, vse to zahteva dodatna finančna sredstva.</i></p> <p><i>Zato pričakujemo, da se pri ocenjevanju in dodelitvi finančnih sredstev upošteva, kvaliteta programa, obseg, udeležba članov na programu, veliko število prostovoljskih ur, s strani občine pričakujemo, da nam</i></p>	<p>Glede na preteklo realizacijo poskušamo vsako leto podrobneje opredeliti kriterije za dodeljevanja razpisanih sredstev preko razpisa, tako bomo tudi za 2021 upoštevali predlog višjega točkovanja kvalitete glede na obseg programa, število članov ter število prostovoljskih ur.</p> <p>Javni športni objekti in površine z razpoložljivimi urami vadbe pa so predmet razpisa na področju športa, zato morajo zainteresirani za uporabo le-teh kandidirati na javnem razpisu za področje športa ter preko tega pridobiti ure uporabe objektov.</p>

	omogoči dvakrat na teden uporabo telovadnice v MC, da se podpre nabava računalniške opreme in merilnikov KT pričakujemo več.	
--	--	--

V postopku sprejemanja je v Državnem zboru RS, na predlog Vlade RS tudi Predlog zakona o finančni razbremenitvi občin (ZFRO). Čistopis tega za tretjo obravnavo v DZ je Vlada RS sprejela na svoji dopisni seji z dne 27. 11. 2020. Določila zakona so predvidena v uporabo od 1. 1. 2021, zato je pričakovati, da bo Predlog obravnavan v decembru tudi v DZ. Zakon o finančni razbremenitvi občin (ZFRO) posega v 12 področnih zakonov in med drugim prinaša spremembe, ki pomembno vplivajo na proračun na področju zdravstvenega in socialnega varstva, in sicer:

- plačilo zdravstvenega zavarovanja brezposelnim prevzame državni proračun,
- financiranje družinskega pomočnika prevzame država,
- financiranje mrliško pregledne službe se prenese z občin na državo,
- sredstva za subvencioniranje neprofitnih najemnin prosilcem v celoti zagotavlja država.

V Letnem programu smo, ker zakon še ni uveljavljen, predvideli te naloge še vedno znotraj Občine Brežice, vendar smo pri postavkah posebej označili spremembo, če pride do uveljavitve ZFRO kot predlagano.

Občina Brežice je na področju zdravstvenega varstva ustanoviteljica dveh javnih zavodov:

- Zdravstveni dom Brežice na področju izvajanja dejavnosti primarnega zdravstvenega varstva;
- Lekarna Brežice za izvajanje lekarniške dejavnosti.

JZ Lekarna Brežice, Enota Trnje

Na območju občine Brežice na področju zdravstvenega in socialnega varstva izvajajo program tudi javni zavodi, katerih ustanoviteljica je država, in sicer:

- Splošna bolnišnica Brežice na področju zdravstvenega varstva;
- Center za socialno delo Posavje, Enota Brežice na področju socialnega varstva;
- Dom upokojencev in oskrbovancev Impoljca z organizacijsko enoto Dom upokojencev Brežice na področju institucionalnega varstva starejših.

2. Podlage

Pri pripravi Letnega programa Občine Brežice za področje zdravstvenega in socialnega varstva za leto 2021 so bili upoštevani sledeče podlage:

(A) Predpisi:

- Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev – ZUPJS;
- Zakon o socialno varstvenih prejemkih – ZSVarPre;
- Zakon o socialnem varstvu;
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju;
- Zakon o zdravstveni dejavnosti;
- Zakon o lekarniški dejavnosti;
- Zakona o nalezljivih boleznih;
- Zakon o Rdečem križu Slovenije;
- Zakon o lokalni samoupravi;
- Odlok o proračunu Občine Brežice za leto 2021;
- Odlok o socialno varstvenih pomočeh iz sredstev proračuna Občine Brežice;
- Odloka o Javnem lekarniškem zavodu Lekarna Brežice;
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Brežice;
- Odlok o subvencioniranju socialno varstvene storitve socialnega servisa;
- Pravilnika o merilih za ugotavljanje dohodkov, prihrankov in premoženja občanov za prijavo v obvezno zdravstveno zavarovanje;
- Pravilnik o pogojih in načinu opravljanja mrliško pregledne službe;
- Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev;
- Pravilnik o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice.

(B) Temeljni dokumenti:

- Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020;
- Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja«;
- Strategija Občine Brežice, maj 2014.

3. Zdravje v Občini Brežice v letu 2020

Zdravje v občini Brežice v letu 2020 je namenjeno pregledu ključnih kazalnikov zdravja v občini in primerjavi s slovenskim in regionalnim povprečjem.

Podatke vsako leto objavi Nacionalni inštitut za javno zdravje na spletnih straneh <http://obcine.nijz.si> in <https://podatki.nijz.si>.

NEKAJ DEJSTEV O ZDRAVJU V OBČINI BREŽICE za leto 2020

Zdravstveno stanje in umrljivost

1. Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 19,0 koledarskih dni na leto, v Sloveniji pa 16,4dni.
2. Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil višji od slovenskega povprečja, za sladkorno bolezen prav tako.
3. Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 3,1na 1000 prebivalcev, starih 35 do 74 let, v Sloveniji pa 2,1.
4. Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 9,7 na 1000, v Sloveniji pa 6,5.
5. Delež uporabnikov pomoči na domu je bil nižji od slovenskega povprečja.
6. Stopnja umrljivosti zaradi samomora je bila 31 na 100.000 prebivalcev, v Sloveniji pa 19.

Dejavniki tveganja za zdravje in preventiva

1. Telesni fitnes otrok je bil blizu slovenskemu povprečju.
2. Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila 1,3 na 1000 prebivalcev, v Sloveniji pa 1,4.
3. Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil višji od slovenskega povprečja.
4. Odzivnost v Programu Svit - presejanju za raka debelega črevesa in danke je bila 59,2 %, v Sloveniji pa 64,6 %.
5. Presejanost v Programu Zora - presajanju za raka materničnega vratu je bila 67,5 %, v Sloveniji pa 71,7 %.

Kazalniki zdravja v občini: Brežice

Prikazane so izbrane vrednosti kazalnikov zdravja za občino v primerjavi z upravno enoto, statistično regijo in Slovenijo. Graf kaže primerjavo kazalnikov na ravni občine z državnim povprečjem. Kazalniki so testirani na statistično značilnost. V majhnih občinah zaradi majhnega števila dogodkov lahko pričakujemo večja nihanja vrednosti kazalnikov med posameznimi leti. Definicije, dodatni podatki in grafični prikazi so dostopni na NIJZ spletni strani ...

⊕ ▲ ▼ Položaj občine glede na povprečje Slovenije (I) in glede na razpon vrednosti po občinah od najnižje do najvišje (=). Pri kazalnikih, kjer ni oznake, v opazovanem časovnem obdobju ni bilo pojava (*).

Barve in oblike oznak pomenijo:

- ▲ Zelena - občina je statistično značilno boljše od povprečja preostale Slovenije.
- ▼ Modra - občina je statistično značilno različna od povprečja preostale Slovenije, zelenega gibanja kazalnika ni mogoče enoznačno določiti.
- ▼ Rdeča - občina je statistično značilno slabša od povprečja preostale Slovenije.
- Rumena - občina se statistično značilno nerazlikuje od povprečja preostale Slovenije.
- Bela - vrednost izbranega kazalnika zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) ni zanesljiva.

Kazalnik	Občina	UE	Regija	SLO	Enota	Manj od povprečja	Več od povprečja
Prebivalci in skupnost	1.1 Razvitost občine	0,99	/	/	1,00	indeks	
	1.2 Prirast prebivalstva	-0,2	-0,2	2,5	6,8	○	
	1.3 Starejše prebivalstvo (nad 80 let)	6,0	6,0	5,5	5,3	%	
	1.4 Osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)	13,6	13,6	15,9	14,4	%	
	1.5 Stopnja delovne aktivnosti	62,9	62,9	65,0	64,4	%	
Dejavniki tveganja	2.1 Telesni fitnes otrok	54,2	54,2	54,9	52,3	indeks	
	2.2 Prekomerna prehranjenost otrok	26,9	26,9	29,5	24,5	%	
	2.5 Poškodovani v transportnih nezgodah	1,3	1,3	1,4	1,4	sss/1000	
	2.6 Prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji	12,5	12,5	11,3	9,1	%	
	2.11 Konoplja (marihuana, hašiš)	17,3 ^m	17,3	17,6	20,7	%	
	Preventiva	3.1 Odzivnost v Program Svit	59,2	59,2	61,9	64,6	%
3.2 Presejanost v Programu Zora		67,5	67,5	69,5	71,7	%	
3.4 Presejanost v Programu DORA		71,3	71,3	73,0	76,2	%	
Zdravstveno stanje		4.2 Bolniška odsotnost	19,0	19,0	17,7	16,4	dnevi
	4.3 Astma pri otrocih in mladostnikih (0-19 let)	0,8	0,8	0,8	1,0	sss/1000	
	4.4 Bolezni, neposredno pripisljive alkoholu (15 let in več)	1,7	1,7	2,1	1,9	sss/1000	
	4.5 Prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni	5,8	5,8	6,2	5,2	sss/100	
	4.6 Prejemniki zdravil zaradi poviš. krvnega tlaka	25,1	25,1	25,9	23,0	sss/100	
	4.7 Prejemniki zdravil proti strjevanju krvi	12,1	12,1	12,2	11,9	sss/100	
	4.8 Srčna kap (35-74 let)	3,1	3,1	3,0	2,1	sss/1000	
	4.9 Možganska kap (35-84 let)	3,1	3,1	3,1	2,6	sss/1000	
	4.10 Novi primeri raka	517	517	536	563	sss/100.000	
	4.15 Novi primeri raka debelega črevesa in danke	65	65	68	70	sss/100.000	
	4.16 Novi primeri raka pljuč	58	58	51	67	sss/100.000	
	4.17 Novi primeri raka dojke	112	112	113	121	sss/100.000	
	4.18 Novi primeri malignega melanoma	26	26	25	26	sss/100.000	
	4.11 Zlomi kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več)	9,7	9,7	8,0	6,5	sss/1000	
4.12 Prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj	14,6	14,6	15,0	14,7	sss/100		
4.13 Pomoč na domu	1,0	1,0	2,4	1,7	%		
4.14 Klopni meningoencefalitis	0,8	0,8	2,4	9,2	sss/100.000		
Umrljivost*	5.1 Umrljivost po stalnem bivališču	1019	1019	997	916	sss/100.000	
	5.2 Umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let)	89	89	92	77	sss/100.000	
	5.3 Umrljivost zaradi vseh vrst raka (0-74 let)	169	169	162	162	sss/100.000	
	5.6 Umrljivost zaradi raka pljuč (0-74 let)	37	37	34	41	sss/100.000	
5.7 Umrljivost zaradi samomora	31	31	25	19	sss/100.000		

Legenda: /: kazalnik na tej administrativni ravni ni smiselni; sss: starostno standardizirana stopnja na 100, 1.000 ali 100.000 prebivalcev, na slovensko populacijo 1.7.2014. *: spremenjen izračun po stalnem bivališču namesto po običajnem je pojasnjen v "Opisi kazalnikov" v dokumentu "Metodološka pojasnila" na spletni strani.
^m: Podatki temeljijo na statističnem modelu.

Pojasnilo h kazalnikom:

Prebivalci in skupnost: 1.1: leto 2018; 1.2: leto 2018; 1.3: leto 2018, stari 80 let in več; 1.4: leto 2018, stari 25-64 let; 1.5: leto 2018, stari 15-64 let. **Dejavniki tveganja za zdravje:** 2.1: leto 2018, otroci in mladostniki, stari 6-14 let; 2.2: leto 2018, otroci in mladostniki, stari 6-14 let; 2.5: povprečje 2013-2017; 2.6: povprečje 2013-2017; 2.11: leto 2018; **Preventiva:** 3.1: leto 2018; 3.2: povprečje 1.7.2015 - 30.6.2018, ženske, stare 20-64 let; 3.4: 1.1.2018 - 31.10.2019, ženske, stare 50-69 let. **Zdravstveno stanje:** 4.2: leto 2018, zaposleni prebivalci; 4.3: povprečje 2014-2018, bolnišnične obravnave, stari 0-19 let; 4.4: povprečje 2014-2018, bolnišnične obravnave, stari 15 let in več; 4.5: leto 2018; 4.6: leto 2018; 4.7: leto 2018; 4.8: povprečje 2014-2018, bolnišnične obravnave, stari 35-84 let; 4.9: povprečje 2014-2018, bolnišnične obravnave, stari 35-84 let; 4.10: povprečje 2012-2016, novo odkriti raki razen nemelanomskega; 4.11: povprečje 2014-2018, bolnišnične obravnave, stari 65 let in več; 4.12: leto 2018; 4.13: leto 2018, stari 65 let in več; 4.14: povprečje 2009-2018; 4.15: povprečje 2012-2016; 4.16: povprečje 2012-2016; 4.17: povprečje 2012-2016; 4.18: povprečje 2012-2016. **Umrljivost:** 5.1: povprečje 2014-2018; 5.2: povprečje 2014-2018, stari 0-74 let; 5.3: povprečje 2014-2018, stari 0-74 let; 5.6: povprečje 2014-2018, stari 0-74 let; 5.7: povprečje 2014-2018.

Viri podatkov: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Statistični urad Republike Slovenije, Ministrstvo za finance, Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, Fakulteta za šport (UL), Register raka, Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.

3.1. 10 LET DELOVANJA NACIONALNEGA PRESEJALNEGA PROGRAMA SVIT

Rezultati so spodbudni in so plod skupnega dela ter prizadevanj vseh zdravstvenih delavcev, ambasadurjev ter podpornikov programa in lokalnih skupnosti.

Program Svit je državni presejalni program za zgodnje odkrivanje predrakavih in rakavih sprememb na debelem črevesu in danki, ki deluje na nacionalni ravni od leta 2009.

Rak debelega črevesa in danke je bil v Sloveniji dolgo na drugem mestu med vsemi novo odkritimi raki kot tudi med vsemi smrtmi zaradi raka. Leta 2007 je bilo v Register raka prijavljenih 1420 rakov na debelem črevesu in danki, istega leta je za to vrsto raka umrlo 777 oseb. Pogostejši je bil pri moških, ki tudi danes zbolevalo za tretjino pogosteje kot ženske. Rak debelega črevesa in danke je bil zaradi velike pojavnosti in prevladujočega odkrivanja v napredovali obliki ter visoke umrljivosti velik javnozdravstveni problem, ki je zahteval dobro organizirano in sistemsko ukrepanje. Kot ustrezna sistemska rešitev se je pokazala uvedba državnega programa presejanja ciljne populacije na predrakave in rakave spremembe debelega črevesa in danke.

V presejalnih programih s specifičnimi metodami presejajo na videz zdravo populacijo z namenom, da bi še pred pojavom znakov bolezni odkrili spremembe, ki lahko napredujejo v obolenje ali rakavo obolenje v čim bolj zgodnji fazi, ko so možnosti ozdravitve večje.

Glavna cilja Programa Svit sta usmerjena v zmanjšanje obolevnosti in umrljivosti zaradi raka na debelem črevesu in danki. Ciljna skupina presejalnega programa so moški in ženske med 50. in 74. letom starosti, ki so v program vabljeni vsaki dve leti. Pogoj za doseganje ciljev je visoka odzivnost v Program Svit, zato je pomembno, da se vanj aktivno vključijo vsaj 70 odstotkov vabljenih.

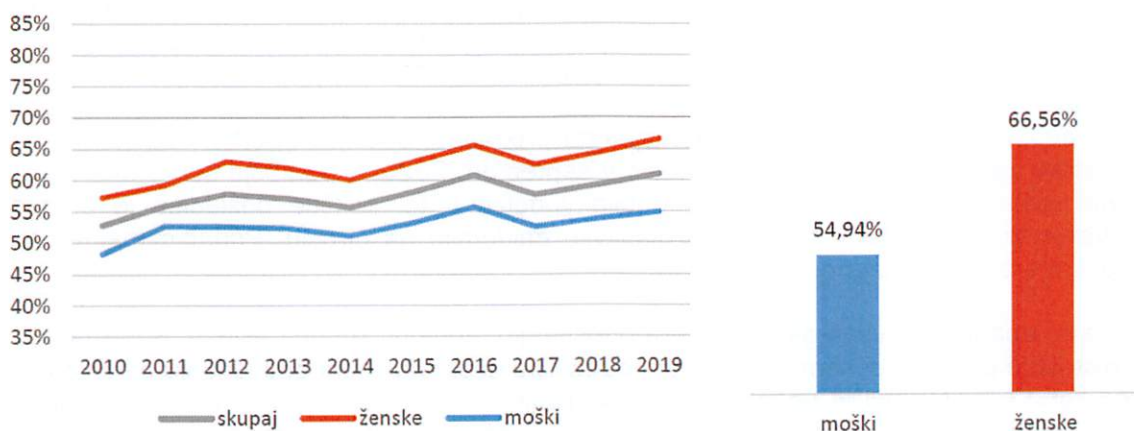
Osnovna metoda presejanja v Programu Svit je pregled blata na prikrito krvavitve, ki mu v primeru, da je rezultat pozitiven, sledi kolonoskopija. Posamezniki iz ciljne populacije so v Program Svit vabljeni po pošti. Ob vrnitvi podpisane Izjave o prostovoljnem sodelovanju na dom prejmejo komplet za odvzem vzorcev blata, ki ga po opravljenem odvzemu v priloženi kuverti oddajo na pošti. Ob negativnem izvidu so v program ponovno vabljeni čez dve leti od poslanega vabila v prejšnjem presejalnem krogu. V kolikor je izvid blata na kri pozitiven, so napoteni na kolonoskopijo. Kolonoskopija je najzanesljivejša diagnostično-terapevtska metoda, s katero lahko odkrijemo in v določenih primerih tudi zdravimo bolezenske spremembe na debelem črevesu in danki, ki so vzrok krvavitve.

Izvajalci programa Svit

Nosilec državnega Programa Svit je od leta 2009 Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). V izvajanje programa so poleg centralne enote Programa Svit na NIJZ vključeni številni zdravstveni delavci, in sicer kolonoskopisti, patologi, izbrani osebni zdravniki in člani njihovih timov, patronažne medicinske sestre ter zdravstveni delavci v Svitovi kontaktni točki in koordinatorji programa v vseh zdravstvenih domovih. Za promocijo programa so poleg omenjenih ključni tudi strokovnjaki vseh območnih enot NIJZ, ki v promocijo programa vključujejo različne deležnike ter ambasadorje in podpornike iz lokalnih in regijskih okolij.

V zdravstveni regiji Celje je v izvajanje Programa Svit vključenih 11 zdravstvenih domov, vključno z zdravstvenimi postajami. Med njimi sta tudi Zdravstveni dom Brežice. Kolonoskopije v okviru Programa Svit v regiji izvaja 6 kolonoskopskih centrov. Eden izmed njih tudi v Splošni bolnišnici Brežice.

OBČINA BREŽICE

Slika 9: Odzivnost v Program Svit v Občini Brežice skupaj in po spolu v obdobju od 2010 do 2019 ter odzivnost po spolu v letu 2019

Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Poročilo o delovanju Programa Svit v zdravstveni regiji Celje v obdobju od 2010 do 2019, September 2020

3.2. TELESNA DEJAVNOST in PREKOMERNA PREHRANJENOST OTROK IN MLADOSTNIKOV

Pogostnost prekomerne prehranjenosti otrok po svetu hitro narašča. Povezana je s številnimi dejavniki tveganja za srčne in druge kronične bolezni kasneje v življenju. Tu mislimo predvsem na povišane maščobe v krvi, neodzivnost na insulin in povečano tveganje za sladkorno bolezen tipa 2, povišan arterijski tlak in zgodnjo aterosklerozo. Prekomerna prehranjenost otroka pomembno vpliva tudi na kvaliteto njegovega življenja. Zaradi velikega vpliva na javno zdravje je torej potrebno trende prekomerne prehranjenosti pri otrocih pozorno spremljati. Lokalna skupnost ima pomembno vlogo pri omogočanju priložnosti za vključevanje v športne dejavnosti, ki zmanjšujejo tveganje za debelost.

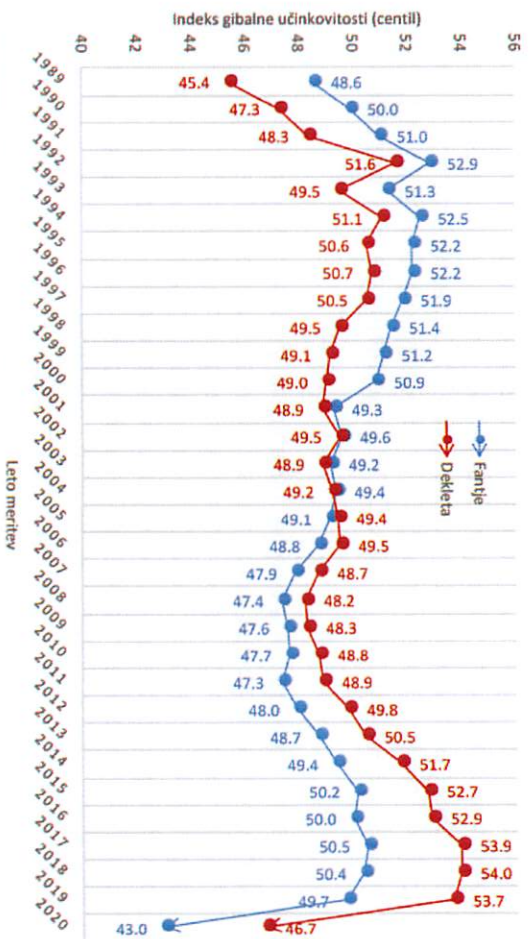
Delež otrok z debelostjo je narasel bolj kot kadarkoli v zgodovini spremljave – razglasitev epidemije COVID-19

Slovenska vlada je 12. marca 2020 razglasila epidemijo COVID-19 in sprejela vrsto ukrepov, namenjenih zavezitvi širjenja okužb. Med temi ukrepi so bili tudi zaprtje šol, prepoved organizirane športne vadbe, prepoved uporabe igrišč in združevanja na javnih prostorih. Po preklicu epidemije, 15. maja 2020, so se ukrepi zrahlijali in del učencev se je postopno lahko vrnil v šolske klopi. Zaradi zaprtja šol te v aprilu in maju niso mogle izvesti redne spremljave telesnega in gibalnega razvoja otrok SLOfit-športnovzgojni karton, je pa več kot 100 osnovnih šol meritve otrok vseeno uspelo izvesti v mesecu maju in juniju, kar kaže na izjemno organiziranost šolskega prostora in tudi izjemno predanost učiteljev športne vzgoje. Preostale šole meritve za šolsko leto 2019/20 izvajajo v septembru 2020. S pomočjo šol je Slovenija, kot verjetno edina država na svetu, tako dobila vpogled v to, kakšne posledice je povzročilo omejevanje telesne dejavnosti med razglasitvijo epidemije na otrocih. Podatke meritev šol je obdelal Laboratorij za diagnostiko.

Prišlo je do upada prav vseh gibalnih sposobnosti tako pri fantih kot pri dekletih. Splošna gibalna učinkovitost je pri povprečnem slovenskem otroku po dvomesečnem omejevanju gibanja upadla za več kot 13 %. Najbolj je upadla splošna vzdržljivost, zelo velik upad pa se je zgodil tudi v koordinaciji gibanja celotnega telesa. To sta ključni gibalni sposobnosti, ki ju pri urah športa v šoli in pri vadbi v društvih načrtno razvijajo in pri katerih so se učinki omejevanja gibanja izkazali za najbolj uničujoče. Najmanjši upad se je zgodil v eksplozivni moči, a je bil tudi ta nekajkrat večji, kot smo mu bili priča v preteklih letih.

Trendi sprememb gibalne učinkovitosti osnovnošolcev v obdobju 1989-2020

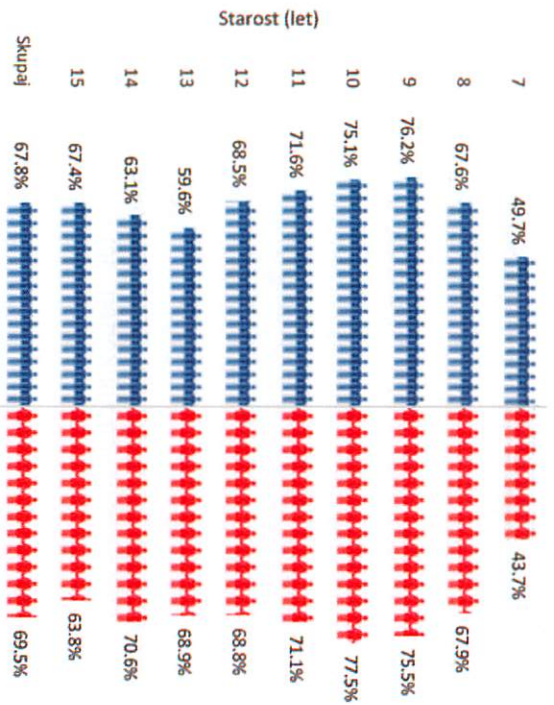

Vir: SLOfit 2020, Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani

Večletni pregled daje jasno sliko, da je bil upad gibalne učinkovitosti največji v zgodovini spremljave SLOfit Športnovzgojni karton in da so fantje "strmoglavili" na najnižjo točko gibalne učinkovitosti v vseh letih spremljave.

Do upada gibalne učinkovitosti je prišlo pri skoraj 2/3 otrok. Najpogostejši upad so zaznali pri 9-, 10- in 11-letnikih, ki sicer spadajo med najbolj telesno dejavne otroke, vključene v največ športnih interesnih dejavnosti na šolah in v zunajšolske športne vadbe. Najredkeje, a še vedno v skoraj polovici primerov, je bil upad zaznan pri sedemletnih otrocih.

Odstotek otrok, pri katerih je prišlo do upada gibalne učinkovitosti

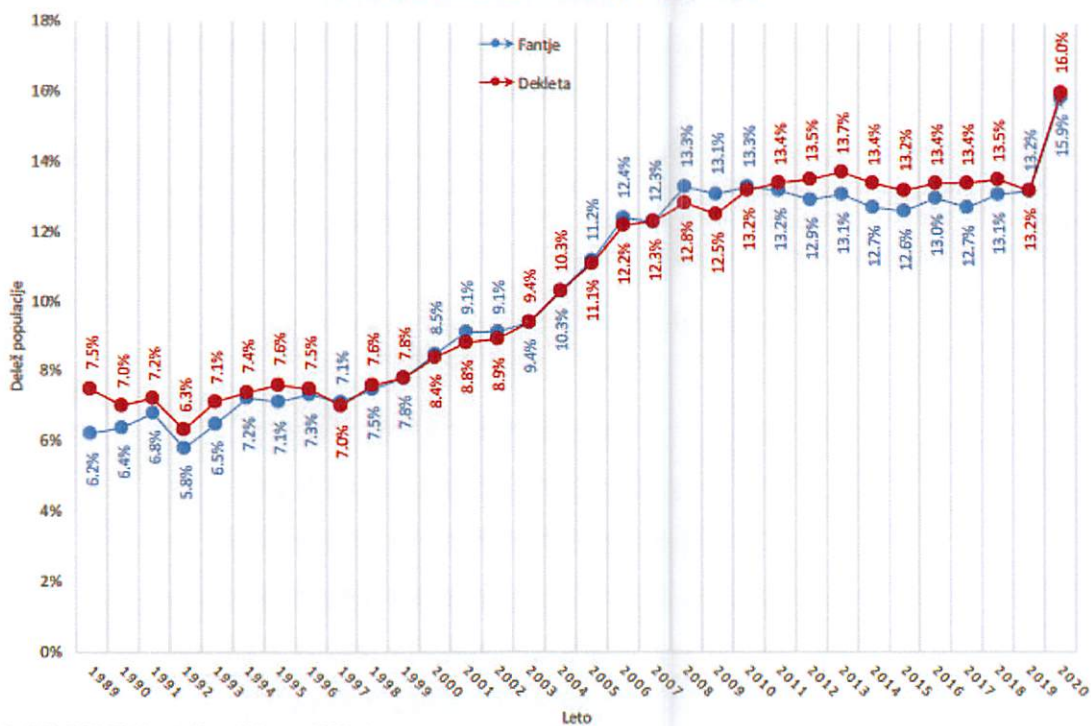
Vir: SLOfit 2020, Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani

Največje zmanjšanje deleža visoko gibalno učinkovitih otrok v zgodovini

Visoko gibalno učinkoviti otroci so tisti, ki v splošni gibalni učinkovitosti sodijo med 90. in 100. procentih vseh otrok, izmerjenih v obdobju 1989-2020. To so otroci, ki so sposobni vrhunskih športnih dosežkov in med katerimi najdejo dejansko vse slovenske športne šampione. Po zelo problematičnem desetletju 2000-2010 so po letu 2010 zaznali izjemno naraščanje te skupine vrhunsko zmogljivih otrok; tako je v letu 2019 pri dekletih vključevala kar 14,5% celotne populacije, omejevanje gibanja zaradi epidemije COVID-19 pa je njihov delež v populaciji zmanjšal za več kot tretjino.

Pomanjkanje gibanja, uradno omejevanje gibanja in zaprtje šol pa je pri otrocih in mladostnikih pomenila zgolj nadaljevanje za njih običajnega življenjskega sloga. Delež podkožnega maščevja se je povečal pri več kot polovici otrok. Pomanjkanje gibanja povzroča povečevanje maščobnega tkiva. Med razglašeno epidemijo COVID-19 je zaradi zmanjšane telesne dejavnosti prišlo do povečanja podkožnega maščevja pri več kot polovici otrok. Najbolj je bil ta porast opazen pri najmlajših, med fanti in dekleti pa ni bilo velikih razlik. Takšen delež populacije s povečanim podkožnim maščevjem resno poveča zdravstvena tveganja.

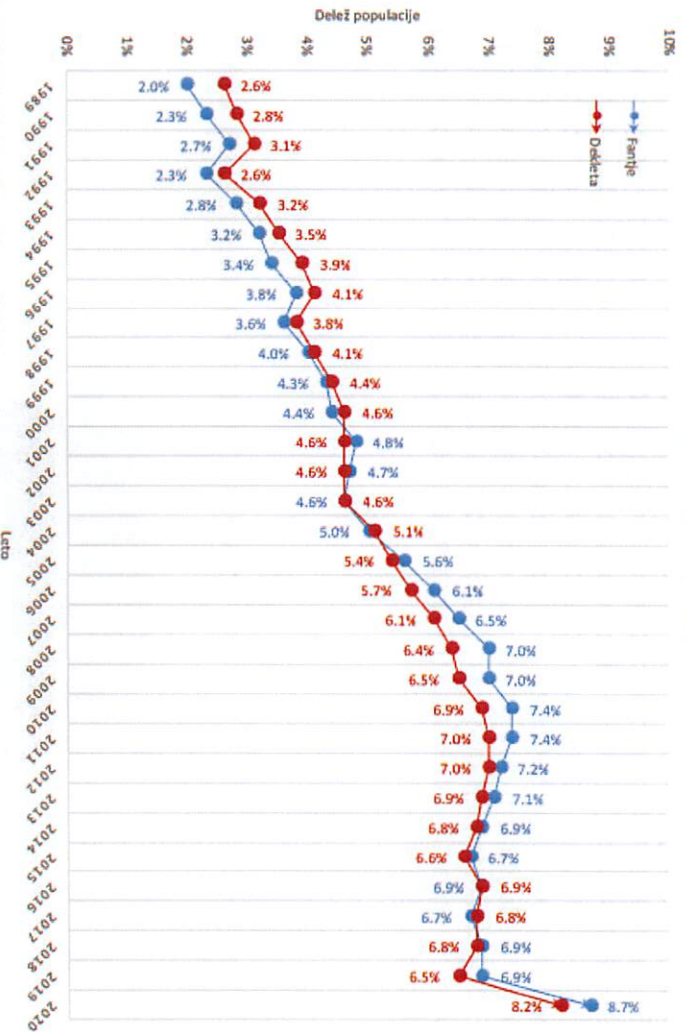
Delež otrok z visokim deležem podkožnega maščevja po letih – zgornjih 10 %
kožne gube nadlahti obdobja 1989-2020

Vir: SLOfit 2020, Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani

V primerjavi s preteklim obdobjem so bili priča najvišjemu porastu podkožnega maščevja v zgodovini spremljave SLOfit-Športnovzgojni karton, saj se je ta v enoletnem obdobju povečal za več kot 16 %.

Delež otrok z debelostjo v populaciji po letih – zgornjih 5 % indeksa telesne mase obdobja 1989-2020

Po zelo uspešnem obdobju boja proti otroški debelosti v preteklem desetletju so učinki omejevanja gibanja v izjemno kratkem času izničili ves vložen trud. Delež otrok z debelostjo se je namreč povečal za več kot 20 %, kar je več od povečanja v celotnem obdobju 2003-2007, ko so se soočali z najhujšo krizo naraščanja debelosti.

Glede na rezultate analize govorijo o najhujši krizi telesnega in gibalnega razvoja otrok v Sloveniji vseh časov. Za omejitve škode bodo potrebni konkretni in hitri ukrepi, ki bodo ustrezno finančno podkrepili in bodo črpali evropska sredstva, namenjena odpravljanju posledic epidemije COVID-19. Šole so se ob zaprtju izjemno hitro in s pomanjkljivo podporo države odzvale na svoje najboljše načine. Učitelji so se čez noč prelevili v on-line poučevalce, a ves čas je bilo vidno, da učenje na daljavo ne more nadomestiti običajnega poučevanja. Epidemija COVID-19 in posledični ukrepi bi morali upoštevati nekatera znanstvena spoznanja in spremeniti paradigmo dosedanjega poučevanja, a te priložnosti še nismo izkoristili. Raziskava o telesni dejavnosti otrok, ki so jo s partnerji iz 10 drugih evropskih držav izvedli v zadnjem tednu SLOfit.

Razglašenje epidemije, je pokazala, da so slovenski otroci v največji meri izvajali učne ure športa na daljavo in da je dve tretjini otrok zadrževala, da so med epidemijo bolj ali enako telesno dejavni kot pred njo, a je ob upadu gibalne učinkovitosti pri 2/3 otrok jasno, da telesna dejavnost doma ne more nadomestiti športa v šoli in športne vadbe v društvih, poučevanje športa na daljavo pa niti približno ne more nadomestiti poučevanja v šoli. Rezultati analize so pokazali, da je omejevanje gibanja zaradi epidemije COVID-19 povzročilo velikansko škodo v telesnem in gibalnem razvoju otrok in odraslih, kar pa je izjemno slab obet tudi za razvoj na drugih področjih. Učitelji drugih predmetov žal nimajo orožja, s katerim bi lahko preverili učinek poučevanja na daljavo, dejstvo pa je, da sta aerobna vzdržljivost in gibalna učinkovitost na splošno dokazano povezani z učno uspešnostjo otrok. Pričakujejo torej lahko tudi znižanje učne zmožnosti otrok, s čimer lahko resno ogrozijo potencialne trenutnih generacij otrok, ki jih lahko že danes označimo za "korona generacije".

Interventno je treba v šolah znova vzpostaviti program **Zdrav življenjski slog**, saj je bil ta projekt dokazano učinkovit za telesno zmogljivost otrok, v vmesnem času pa pripraviti vse ustrezne podlage in sredstva, da bo predmet šport na urniku vsak dan in da ga bodo v prvih dveh vzgojno-izobraževalnih obdobjih poučevali ali učitelji športne vzgoje samostojno ali skupaj z razrednimi učitelji. Pri tem pa je treba zagotoviti tudi manjše število otrok v vadbenih skupinah. Predlagajo, da se Razširjeni program (t.i. RaP), ki neuspešno nadomešča program Zdrav življenjski slog, takoj preoblikuje v prvotno načrtovano obliko (kakor je bilo mišljeno že ob začetku snovanja Razširjenega programa). Kader za to spremembo imajo, saj je precej športnih pedagogov sedaj zaposlenih v podaljšanem bivanju oz. razširjenem programu, pri tem pa šola ne izkorišča zadostno njihove kompetentnosti za dvig kakovostne gibalne dejavnosti. Ker so bo povečal delež otrok z zdravstvenimi tveganji, je treba takoj vzpostaviti sistem za njihovo obravnavo v sodelovanju šole, staršev in zdravstva.

Vir: SLOfit 2020, Fakulteta za šport, Univerza v Ljubljani

3.3. CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA BREŽICE

Delavnice, ki jih izvajajo v Centru za krepitev zdravja Brežice

ALI SEM FIT?

Pod strokovnim vodstvom opravite preizkus telesne pripravljenosti. Testiranje obsega hojo na 2 km ali 6 - minutni test hoje ali 2 - minutni test stopanja na mestu. Skladno z individualnim rezultatom svetujejo o ustrezni telesni dejavnosti.

TEHNIKE SPROŠČANJA

Spoznati osnovne značilnosti sproščanja in tehnike sproščanja, ki ji lahko izvajamo tudi doma.

ZVIŠAN KRVNI TLAK

Pridobiti informacije o zvišanem krvnem tlaku, veščine za njegovo obvladovanje in pravilno izvajanje meritev.

ZVIŠANE MAŠČOBE V KRVI

Pridobiti informacije o nastanku holesterola ter pomenu vrednosti krvnih maščob za zdravje. Predstaviti veščine za vzdrževanje ciljnih vrednosti maščob.

ZVIŠAN KRVNI SLADKOR

Pridobiti informacije o mejni bazalni glikemiji in moteni toleranci za glukozo.

SLADKORNA BOLEZEN TIPA 2

Predstaviti sladkorno bolezen tipa 2.

TESTIRANJE TELESNE PRIPRAVLJENOSTI ZA ODRASLE/STAREJŠE

Pridobiti individualno oceno telesne pripravljenosti. Na podlagi te ocene svetujejo o ustrezni telesni dejavnosti.

Poglobljene delavnice

ZDRAVO JEM

Pridobiti znanja o pomenu prehrane za zdravje ter veščine za postopno uvajanje sprememb v prehranjevanje.

GIBAM SE

Pridobiti individualno oceno telesne pripravljenosti ter znanje in veščine za varno in ustrezno izvajanje telesne dejavnosti.

ZDRAVO HUJŠANJE

Pridobiti znanje in veščine za spreminjanje prehranskih in gibalnih navad ter podporo v procesu hujšanja in pri vzdrževanju zdravega življenjskega sloga.

S SLADKORNO BOLEZNIJO SKOZI ŽIVLJENJE

Pridobiti znanja o sladkorni bolezni tipa 2 ter veščine za postopno uvajanje sprememb v vsakdanje življenje.

Svetovalnica za duševno zdravje

PODPORA PRI SPOPRIJEMANJE S STRESOM

Na delavnici bodo govorili o stresu, kako ga prepoznati in obvladovati.

PODPORA PRI SPOPRIJEMANJE Z DEPRESIJO

Seznani udeležence delavnice z osnovnimi značilnostmi težav, vzrokih zanje, poteku in načinu zdravljenja ter predstaviti veščine za pomoč pri izboljšanju svojega počutja.

PODPORA PRI SPOPRIJEMANJE S TESNOBO

Seznani udeležence delavnice o tesnobi in seznani z veščinami, s katerimi si lahko pomagamo izboljšati svoje počutje.

Svetovalnice za tvegana vedenja

SKUPINSKO/INDIVIDUALNO SVETOVANJE ZA OPUŠČANJE KAJENJA

Pridobiti informacije in strokovno podporo pri opuščanju kajenja. Možnost individualnega ali skupinskega svetovanja.

SKUPINSKO / INDIVIDUALNO SVETOVANJE ZA OPUŠČANJE TVEGANEGA PITJA ALKOHOLA

Pridobiti informacije in podporo pri opuščanju tveganega in škodljivega pitja alkohola ter pri vzdrževanju manj tveganega pitja alkohola.

4. Pregled izvajanja zdravstvenih storitev v občini Brežice

Pregled števila prebivalcev in stanja zavarovanih oseb (ZO) na dan 1.7.2019

izpostava	št. prebivalcev	št. ZO	razlika	št. nezavarovanih oseb
Brežice	24.288	23.876	-412	89

Število ZO izpostave Brežice po posameznih skupinah

skupine ZO	ZO	družinski člani	skupaj	delež
delavci	9.185	4.595	13.780	57,71 %
podjetniki	755	297	1.052	4,40 %
kmetje	152	87	239	1,01 %
upokojenci	6.215	414	6.629	27,76 %
upravičenci iz proračunskih sredstev	279	49	328	1,37 %
brezposelni	168	32	200	0,84 %
osebe brez prihodkov (osebe iz 21. točke, 15. člena ZZVZZ)	593	137	730	3,06 %
osebe, ki same plačujejo prispevke (20. točka, 15. čl. ZZVZZ)	470	83	553	2,32 %
ostala zavarovanja	326	39	365	1,53 %
SKUPAJ	18.143	5.733	23.876	100,00%

Vir: Poslovno poročilo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, OE Krško za leto 2019, Krško, marec 2019

Na Izpostavi Brežice so v letu 2019 tri sodelavke skrbele za 23.876 upravičencev do obveznega zdravstvenega ZO.

Iz pregleda ZO po skupinah je v primerjavi z letom 2018 razvidno, da se je zopet povečalo število delavcev in njihovih družinskih članov (skupno za 830 oseb), število oseb, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost se je zmanjšalo. Skupaj z družinskimi člani jih je manj za 51 oseb, medtem ko se je število oseb ostalih skupin ZO, kot so kmetje, upokojenci in ostale ZO, zmanjšalo. Iz teh podatkov je moč opaziti gospodarsko konjunkturo, kajti število brezposelnih, oseb brez prihodkov, upravičencev iz proračunskih sredstev in oseb, ki si same plačujejo prispevke, se je zmanjšalo.

Skupno se je število ZO (torej ZO in družinskih članov) v primerjavi z letom 2018 povečalo za 474 oseb, na skupno 71.991 oseb, kar predstavlja 3,37 % vseh ZO v RS.

ZDRAVSTVENA STORITEV

Obseg zdravstvenih programov v letu 2019

Za ZO so bile v letu 2019 dostopne naslednje pogodbene zmogljivosti zdravstvenih storitev (stanje na 31. 12. 2019):

Osnovna dejavnost

IZPOSTAVA / DEJAVNOST	BREŽICE			%
	JZ	ZAS	sk.	Zas. konc.
SA - splošne ambulante	7,08	3,15	10,23	30,79
RA - referenčne ambulante	7,00	3,00	10,00	30,00
SA v DSO - splošne amb.v DSO	0,52		0,52	0,00
OD in ŠD - kurativa	2,36	0,00	2,36	0,00
OD in ŠD - preventiva	0,81	0,00	0,81	0,00
SKUPAJ SA, ŠD, OD, SA v DSO brez referenčnih amb.	10,77	3,15	13,92	22,63
antikoagulantne ambulante				
zdravstvena vzgoja	1,03		1,03	0,00
DŽ - dispanzer za ženske	2,05		2,05	0,00
patronaža **	4,40	4,90	9,30	52,69
nega **	1,00		1,00	0,00
FTH - fizioterapija (brez zdravilišč)	4,25		4,25	0,00
FTH - fizioterapija (zdravilišča v Izp. KK)		8,502	8,502	100,00
Center za duševno zdravje odraslih-CDZO AO				
SPO - preoblikovanje v CDZO SPO				
klinični psiholog				
DMZ - dispanzer za mentalno zdr.	1,80		1,80	0,00

Vir: Podatki sklenjenih pogodb v letu 2019 stanje 31. 12. 2019 brez začasnih prestrukturiranj.

Opombi: * V številu timov niso zajeti: timi patronaže in nege v DSO.

Izpostava/dejavnost	Javni zavod (JZ)	Koncesionar	Skupaj	% koncesija	Poimenski izvajalec
Osnovna dejavnost					
Splošne ambulante (SA)	5,19	5,05	10,24	49,32	1-Zdravstveni dom Brežice 2-ZASEBNA ORDINACIJA ZA SPLOŠNO MEDICINO - ŽNIDARŠIČ KSENIJA 3-ZASEBNA ORDINACIJA DRUŽINSKE MEDICINE MARJETKA BLAŽEVIČ, dr.med.,spec.spl.med. 4-MEDICINA ILJAŽ d.o.o.
Referenčne ambulante (RA)	4,00	4,00	8,00	50	1-Zdravstveni dom Brežice 2- Navedeni koncesionarji
SA v Domu starejših občanov (DSO)	0,51	0	0,51	0	Zdravstveni dom Brežice
OD in ŠD – kurativa	2,36	0	2,36	0	1-Zdravstveni dom Brežice
OD in ŠD – preventiva	0,81	0	0,81	0	1-Zdravstveni dom Brežice
SKUPAJ	12,87	9,05	21,92	41,29 %	
Zdravstvena vzgoja	1,03		1,03	0	1-Zdravstveni dom Brežice
DŽ – dispanzer za ženske*	2,05		2,05	0	1-Zdravstveni dom Brežice 2-Splošna bolnišnica Brežice
Patronaža**	3,40	4,90	8,30	59,04	1-Zdravstveni dom

Izpostava/dejavnost	Javni zavod (JZ)	Konce - sionar	Skupaj	% konce - sija	Poimenski izvajalec
					Brežice 2-VIDENIČ IRENA DIPL. M.S. - PARTONAŽA IN ZDRAVSTVENA NEGA 3-PATRONAŽA IN ZDRAVSTVENA NEGA ZIDAR DOROTEJA 4-PATRONAŽA IN ZDRAVSTVENA NEGA OČKERL MANČA dipl. med.sr 5-PATRONAŽA IN ZDRAVSTVENA NEGA ZDENKA KERNULC, dipl.med.ses. 6-PATRONAŽA IN ZDRAVSTVENA NEGA BARBARA CEMIČ OSTRELIČ, dms
Nega (brez tima patronaže in nege v DSO)	1,50		1,50	0	Zdravstveni dom Brežice
FTH-fizioterapija (brez zdravilišč)	4,25		4,25	0	Splošna bolnišnica Brežice
FTH-fizioterapija-zdravilišča		8,50	8,50	100	TERME ČATEŽ D.D.
DMZ-disp. za mentalno zdr.	1,80		1,80	0	Zdravstveni dom Brežice
	14,03	13,40	27,43	48,85 %	
Specialne ambulantne dejavnosti (SAD)					
Spec. amb. psihiatrija	1,12	0	1,12	0	Zdravstveni dom Brežice
Spec. amb. okulist. z ortoptiko	1,19	0	1,19	0	Zdravstveni dom Brežice
SKUPAJ	2,31	0	2,31	0	

Izpostava/dejavnost	Javni zavod (JZ)	Koncesionar	Skupaj	% koncesija	Poimenski izvajalec
Zobozdravstvo					
Zobozdravstvo za odrasle	4,50	2,70	7,20	38 %	1- Zdravstveni dom Brežice 2- DENS BARLIČ zobozdravstvo d.o.o. 4-ZASEBNA ZOBNA ORDINACIJA - NIKOLIČ LILJANA
Zobozdravstvo za mladino	3,27	0	3,27	0	1- Zdravstveni dom Brežice
Spec. amb. pedontologije	0,85	0	0,85	0	Zdravstveni dom Brežice
Zobozdravstvena vzgoja	0,99	0	0,99	0	Zdravstveni dom Brežice
SKUPAJ	9,61	2,70	12,31	21,93 %	
Lekarne					
Št. lekarn	1	0	1	0	Lekarna Brežice
Št. dipl. farmacevtov v lekarni	6,63	0	6,63	0	Lekarna Brežice
SKUPAJ	7,63	0	7,63	0	

Vir: ZZS, Podatki sklenjenih pogodb v letu 2017 in podatki razpoložljivih virov Občine Brežice

Prenehanja opravljanja dejavnosti

Z 31. 7. 2019 sta zaradi upokojitve z izvajanjem dejavnosti prenehala dva individualna koncesionarja, v obeh primerih je programe s 1. 8. 2019 prevzel v izvajanje ZD:

- Marko Lipovšek, otroški in šolski dispanzer, 1,00 tim; prenehanje pogodbe 31. 7. 2019 zaradi upokojitve, program prevzel v izvajanje s 1. 8. 2019 ZD Brežice.
- Janja Nikolič, zobozdravstvo za odrasle v obsegu 0,70 tima in zobozdravstvo za mladino v obsegu 0,30 tima; prenehanje pogodbe 31. 7. 2019 zaradi upokojitve, programa prevzel v izvajanje s 1. 8. 2019 ZD Brežice.

5. Vsebine na področju zdravstva in socialnega varstva, financirane iz občinskega proračuna v letu 2021

Proračunski programi, vezani na področje zdravstva in socialnega varstva, se znotraj Občinske uprave Občine Brežice izvajajo na različnih oddelkih in so v proračunu prikazana po posameznem.

V postopku sprejemanja je v Državnem zboru RS, na predlog Vlade RS tudi Predlog zakona o finančni razbremenitvi občin (ZFRO). Čistopis tega za tretjo obravnavo v DZ je vlada RS sprejela na svoji dopisni seji z dne 27. 11. 2020. Določila zakona so predvidena v uporabo od 1. 1. 2021, zato je pričakovati, da bo Predlog obravnavan v decembru tudi v DZ. Zakon o finančni razbremenitvi občin (ZFRO) posega v 12 področnih zakonov in med drugim prinaša spremembe, ki pomembno vplivajo na proračun na področju zdravstvenega in socialnega varstva, in sicer:

- plačilo zdravstvenega zavarovanja brezposelnim prevzame državni proračun,
- financiranje družinskega pomočnika prevzame država,
- financiranje mrliško pregledne službe se prenese z občin na državo,
- sredstva za subvencioniranje neprofitnih najemnin proslcem v celoti zagotavlja država.

V Letnem programu smo, ker zakon še ni uveljavljen, predvideli te naloge še vedno znotraj Občine Brežice, vendar smo pri postavkah posebej označili spremembo, če pride do uveljavitve ZFRO kot predlagano.

Primarno je za izvajanje proračunskih programov na področju pristojen zdravstva in socialnega varstva Oddelek za družbene dejavnosti, gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj, ki bo na področjih znotraj letnega proračuna Občine Brežice 2021 predvidoma izvedel vsebine, vezane na izvrševanje sledečih proračunskih postavk:

ZDRAVSTVENO VARSTVO

17039001 Investicijska vlaganja v bolnišnice

- 00537 Sofinanciranje nakupa opreme(CT) v Splošni bolnišnici Brežice

17069001 Spremljanje zdravstvenega stanja in aktivnosti promocije zdravja

- 00046 Preventivna vzgoja in promocija zdravja
- 00047 Deratizacija
- 00420 Sofinanciranje investicij in preventivnih programov na področju zdravstva

17079001 Nujno zdravstveno varstvo

- 00048 Zdravstveno zavarovanje po 21/15 čl. ZZZ (ZFRO – postavka se bo ohranila predvidoma le še v prvi polovici 2021 do izteka odločb aktualnih zavarovancev)

17079002 Mrliško ogledna služba

- 00049 Mrliško pregledna služba (ZFRO – naloga se v celoti prenese na državo)
- 00050 Pogrebni stroški

SOCIALNO VARSTVO

20029001 Drugi programi v pomoč družini

- 00117 Denarna pomoč ob rojstvu otroka

20049002 Socialno varstvo invalidov

- 00118 Družinski pomočnik (ZFRO – naloga se v celoti prenese na državo)

20049003 Socialno varstvo starih

- 00119 Oskrbnine v zavodih
- 00448 Program Sopotnik
- 00531 E-oskrba starejših
- 00532 Strategija aktivnega staranja
- 00536 Oskrba starejših na domu

20049004 Socialno varstvo materialno ogroženih

- 00121 Pomoč na domu
- 00122 Denarne pomoči

20049006 Socialno varstvo drugih ranljivih skupin

- 00123 Programi s področja sociale
- 00124 Drugi nepredvideni stroški
- 00447 Programi društev upokojencev

Vsebine iz področja zdravstvenega in socialnega varstva, vezane na proračunske postavke, ki so predvidene za izvajanje na ostalih oddelki Občinske uprave Občine Brežice:

Oddelek za investicije, občinsko premoženje in javna naročila

20049004 Socialno varstvo materialno ogroženih

- 00293 Subvencija neprofitnih najemnin (ZFRO – naloga se v celoti prenese na državo).

6. Osnovni rezultati sofinanciranja na področju zdravstvenega in socialnega varstva iz proračuna v preteklih 5 letih

	2016		2017		2018		2019		2020	
							PLAN	REALIZACIJA	PLAN	REALIZACIJA
00047 Deratizacija	4.727,40 €	deratizacija in vzorčenje kopalne vode	4.727,40 €	deratizacija in vzorčenje kopalne vode	5.500,00 € 4.638,00 €	deratizacija in vzorčenje kopalne vode	5.500,00 €	deratizacija in vzorčenje kopalne vode 4.376,41 €	8.000,00 €	
00048 Zdravstveno zavarovanje po 21/15 čl. ZZZ	250.000,00 €	250.926,00 € 677 oseb	246.867,14 €	653 oseb	231.000,00 €	230.997,72 653 oseb	250.000,00 €	590 upravičencev 2345.314,99 €	250.000,00 €	
00049 Mrliško pregledna služba	40.000,00 €	37.811,14 € 73 oseb	51.283,00 €	47.666,05 € 79 oseb	50.000,00 €	32.299,42 €	35.000,00 €	27 mrliških ogl. 14 sanitarni obd 11 preiskav MF 23.317,30	25.000,00 €	
00050 Pogrebni stroški	16.792,12 €	16.792,12 € 14 pogrebov	10.000,00 €	3.616,49 € 3 pogrebi	10.000,00 €	6.764,27 € 4 pogrebi	9.999,99 €	5 pogrebov 6.170,34 €	7.000,00 €	
00117 Denarna pomoč rojstvo otroka	43.000,00 €	41.840,00 € 199 otrok	43.000,00 €	41.780,00 € 199 otrok	53.750,00 €	52.840,00 € 215 rojstev	53.750,00 €	176 rojstev 52.212,50 €	52.750,00 €	
00118 Družinski pomočnik	250.000,00 €	238.213,78 € 27 oseb	250.000,00 €	251.496,00 € 24-25 oseb	250.000,00 €	252.020,00 € 25 oseb	259.870,73 €	26 oseb 259.870,73	257.000,00 €	
00119 Oskrbnine v Zavodih	630.000,00 €	627.467,03 € 83 oseb	618.079,21 €	618.079,21 € 90 oseb	655.000,00 €	592.848,56 € 90 oseb	587.770,80 €	85 oseb 586.393,91 €	600.000,00 €	
00447 Programi društev upokojujencev					15.500,00 €	15.496,00	13.000,00 €	12.999,99 €	13.000,00 €	
00120 Starejši za starejše	3.000,00 €	3.000,00 €	7.000,00 €	7.000,00 €						
00121 Pomoč na domu	103.061,01 €	103.061,01 € 54 uprav.	105.000,00 €	104.916,65 € 57 oseb	111.055,00 €	63 oseb	115.000,00 €	73 oseb 129.200,52 €	150.000,00 €	
00448 Sopotnik					15.000,00 €	15.000,00 €	50.000,00 €	44.089,53 €	40.000,00 €	
00122 Denarne pomoči	25.790,06 €	24.154,62 € 97 pomoči	26.678,64 €	25.470,91 € 100 pomoči	28.391,00 €	27.128,93 € 102 pomoči	26.767,81 €	91 upravičencev 24.386,45	28.800,00 €	
00124 Drugi nepredvid. stroški	400,00 €	0,00 €	400,00 €	13,00 € 1 otrok	400,00 €	13,00 € 1 otrok	400,00 €	vstopnice Pepcin dom, jelkovanje 103,50 €	400,00 €	
00293 Subvencija neprofitnih	70.000,00 €	68.879,94 €	83.040,00 €	82.962,00 €	104.004,95	103.446,61 €	130.000,00 €	132.244,46 €	130.000,00 €	

najemnin										
00420 Sofinanciranje investicij in preventivnih programov na področju zdravstva					10.000,00 €	9.799,00 € mamografija	19.000,00 €	9.000,01 € spec. pedagog ZD Brežice, šole, Mavrica	25.000,00	
00531 E-oskrba starejših							5.000,00 €	0,00 €	5.000,00 €	
00532 Strategija aktivnega staranja							5.000,00 €	2.135,00 €	15.0000,00 €	
000536 Oskrba starejših na domu							13.000,00 €	0,00 €	30.000,00 €	
00537 Sofinanciranje nakupa CT opreme v SB Brežice							100.000,00 €	100.000,00 €	10.000,00 €	
	2016		2017		2018		2019			
Financiranje na podlagi razpisa:	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija
00046 Preventiva vzgoja in promocija zdravja	19.000,00 €	16.427,38 €	19.000,00 €	18.662,06	19.000,00 €	19.017,60 €	19.747,06 €	18.205,20 €	20.565,21 € ZPM 4.000 € razpis:13.400,00€	
00123 Programi s področja sociale	33.963,70 €	29.912,53 €	34.000,00 €	34.821,46 €	39.000,00 €	37.640,00 €	39.252,94 €	37.451,30 €	40.434,79 € OZRK 15.500 € ZPM 4.000 € razpis19.600,00€	
Izvajalcev:		33	Izvajalcev:	37	Izvajalcev:	37	Izvajalcev:	33	31	
Izbranih programov		42	Izbranih programov:	37	Izbranih programov:	37	Izbranih programov:	33	30	
Povprečje:		990,77 €	Povprečje:		Povprečje:	891,89 €	Povprečje:	991,00 €	1097 €	

Financiranje na podlagi neposrednih pogodb:	2016		2017		2018		2019		2020	
	ZPTM – LAS (00046)	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €
Letovanje otrok (00046, 00123)	3.600,00 €	7.063,70 €	7.600,00 €	7.600,00 €	7.200,00 €	7.200,00 €	7.200,00 €	7.200,00 €	7.200,00 €	
RK Brežice (00123)	13.800,00 €	10.800,00 €	10.800,00 €	10.800,00 €	15.500,00 €	15.500,00 €	16.500,00 €	16.500,00 €	15.500,00 €	

7. Obseg in vrsta dejavnosti, ki se sofinancira pri posameznih programih

ZDRAVSTVENO VARSTVO

Opis področja in poslanstva občine znotraj področja proračunske porabe

Področje porabe 17 - ZDRAVSTVENO VARSTVO zajema določene programe na področju primarnega zdravstva in na področju lekarniške dejavnosti, preventivne programe zdravstvenega varstva in druge programe na področju zdravstva.

Vsebina podprograma 17069001 Spremljanje zdravstvenega stanja in aktivnosti promocije zdravja se odraža skozi sofinancirane preventivne zdravstvene programe nevladnih organizacij, ki povezujejo občanke in občane občine skozi izvajanje različnih aktivnosti ozaveščanja, informiranja, izobraževanja, ... (zgibanke, predavanja).

00537 Sofinanciranje nakupa opreme (CT) v Splošni bolnišnici Brežice

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Sredstva so namenjena sofinanciranju nakupa diagnostične opreme za Splošno bolnišnico Brežice. Oprema je nujno potrebna za izvajanje programov zdravstva za prebivalce Posavja, bolnišnica pa za njih nima zagotovljenih zadostnih virov.

Proračunska postavka se vodi v NRP pod št. OB009-19-0040 Sofinanciranje nakupa opreme (CT) v Splošni bolnišnici Brežice.

Ocena sredstev temelji na podlagi načrta del Splošne bolnišnice Brežice in proračunskih zmoglosti.

00046 Preventivna vzgoja in promocija zdravja

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilj postavke je uresničevanje Letnega programa na področju zdravstva in socialnega varstva za proračunsko leto - vzpodbujanje izvajanja preventivnih programov in s tem preprečevanje bolezni, ki so najpogostejši vzrok smrti v našem okolju, ohranjanje že okrnjenega zdravja šibkejših skupin prebivalstva, zdravstvena vzgoja otrok, mladostnikov in odraslih, preprečevanje odvisnosti.

Občina uresničuje naloge na področju zdravstvenega varstva na podlagi 8. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju za naslednje projekte: letovanje zdravstveno ogroženih otrok, zdravstvena vzgoja, promocija zdravja, sofinanciranje humanitarnih in zdravstveno preventivnih programov, delovanje in koordinacija LAS - lokalne akcijske skupine za preprečevanje odvisnosti. Projekti so namenjeni preprečevanju različnih odvisnosti: od kajenja, alkohola, uporabe prepovedanih drog, posebej otrok ter mladostnikov, promociji zdravega načina življenja brez dejavnikov tveganja, ki je namenjena celotnemu prebivalstvu, zlasti zaradi preprečevanja srčno žilnih bolezni, ki pa so v našem okolju eden najpogostejših vzrokov prezgodnjih smrti, ter preprečevanju nadaljnjega poslabšanja zdravstvenega stanja invalidov. Programi, ki se bodo sofinancirali, se izberejo na javnem razpisu.

Za izvedbo programa in za delovanje LAS se zagotovi 2.000 EUR glede na vrednost celotne postavke. Za izvedbo programa LAS se sklene neposredna pogodba na podlagi predhodno vsebinsko in finančno usklajenega programa dela.

Občina Brežice v sodelovanju z izvajalcem letovanja in na podlagi razpisa Zavoda za zdravstveno

zavarovanje Slovenije OE Krško, zagotavlja izvedbo programa letovanja zdravstveno ogroženih otrok in otrok s socialno stisko v družini (proračunska postavka 00123). Med otroci z zdravstveno indikacijo je veliko število otrok tudi s socialno stisko v družini. Strošek letovanja tem otrokom v celoti zagotovi Občina Brežice, za starše je brezplačno. Za izvedbo letovanja zdravstveno ogroženih otrok in otrok s socialno stisko v družini se izvajalca (ZPM Krško) pozove k oddaji ponudbe in sklene neposredna pogodba.

00047 Deratizacija

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilj postavke je pokrivanje sredstev za izvedbo preventivnih dezinfekcij za preprečevanje širjenja nalezljivih bolezni, ki jih lahko povzročijo širjenje glodavcev in insektov in izpolnjevanje minimalnih in higienskih zahtev površinske kopalne vode naravnih kopaljšč.

V skladu s Priporočili o varnosti kopanja s smernimi vrednostmi zaradi prepovedi ali odsvetovanja kopanja na naravnih kopaljščih oziroma kopalnih območjih (NIJZ) in Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda Občina Brežice vsako leto v izvedbi Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano, Oddelkom za okolje in zdravje Novo mesto ugotavlja primernost reke Krke za kopanje. Spremljanje izpolnjevanja minimalnih higienskih zahtev površinske kopalne vode zajema: vzorčenje kopalne vode, terenske meritve, mikrobiološke in kemijske preiskave kopalne vode, oceno skladnosti.

Pred pričetkom kopalne sezone izvajalec vsako leto odvzame vzorce vode pri lesenem mostu Krke - Pirošica, Velikih Malencah (pri Jamniku), ŠRC Grič. Izvajalec nam na podlagi vzorcev opravi analizo in izda Poročilo o preskušanju kopalne vode v naravnih kopaljščih in ocene mikrobioloških in kemičnih rezultatov preiskanih vzorcev površinskih voda oz. ugotovitev o primernosti reke Krke za kopanje.

Zaradi stalne prisotnosti glodalcev okoli vodotokov in nevarnosti, ki jih taka nenadzorovana populacija povzroča, izvajamo spomladansko in jesensko deratizacijo brežin vodotokov reke Krke in Save v Občini Brežice. Poudarek je na mestih, kjer vodotoki mejijo na naseljena območja, saj le tam lahko nastane največja škoda na področju javnega zdravja. Deratizacija brežin zajema brežine reke Krke v Krški vasi in Velikih Malencah, brežine reke Save na Čatežu ob Savi in brežine pod Policijsko postajo Brežice ter brežine pod Čolnarsko potjo – Vrbina.

Na podlagi prejete in usklajene ponudbe se z izvajalcem sklene neposredna pogodba.

00420 Sofinanciranje investicij in preventivni programi na področju zdravstva

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Sredstva so namenjena sofinanciranju novih programov ozaveščanja in preventive, ki jih izvajajo javne institucije izven svojega rednega programa javnih nalog, nevladne organizacije in druge organizacije, ki bodo bistveno pripomogli k izboljšanju zdravja prebivalstva na območju občine Brežice. V prihodnje nameravamo nadaljevati sofinanciranje dela 0,5 programa specialnega pedagoga, ki je zaposlen v Zdravstvenem domu Brežice za obseg dela 0,5 oziroma drug specialni kader za delo z otroci v predšolskem oz. poznejšem obdobju. Specialni pedagog je deficitarni poklic in kader, ki je nujno potreben v šolah in vrtcih za delo z otroci z odločbami kot tudi tistimi pri katerih se lahko oz. se pojavljajo težave na področju učenja ali na drugih področjih funkcioniranja in razvoja. Z diagnosticiranjem in delom s temi otroki v predšolskem obdobju zagotavljamo njihovo lažje vključevanje v šolanje.

00048 Zdravstveno zavarovanje po 21/15 čl. ZZZ

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilj postavke je omogoči osnovno zdravstveno zavarovanje občanom, ki nimajo možnost za zavarovanje na drugi podlagi.

S 1.1.2012 so Centri za socialno delo pričeli z izvajanjem določil Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS), ki je postopke ugotavljanja pravice do plačila zdravstvenega zavarovanja za osebe brez dohodka, prenesel iz občin na centre za socialno delo.

Po 21. točki, 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju je občina stalnega bivališča zavarovane osebe, ki je zavarovana po zavarovalni podlagi 099, plačnik prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje (3. točka, 30. člena ZUPJS-I). Število upravičencev, ki so upravičeni do plačila obveznega zdravstvenega zavarovanja s strani občine, mora skladno s 5. točko, 30. člena ZUPJS-a, občini sporočiti pristojen Center za socialno delo.

S planiranimi proračunskimi sredstvi se zagotavlja osnovno zdravstveno zavarovanje za povprečno 540 občanov na mesec.

V primeru sprejema Predlog zakona o finančni razbremenitvi občin (ZFRO) bo država prevzela obveznost za nove zavarovance, za tiste, ki imajo že izdane odločbe pa Občina pokriva stroške osnovnega zavarovanja do izteka odločbe (predvidoma največ 6 mesecev).

00049 Mrliško pregledna služba

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilj postavke je izvršitev predpisov, namen pa, zagotoviti nemoteno in pravilno delovanje mrliško pregledne službe in ugotavljanje nastopa, vzrokov smrti ter razvrščanje smrtnih primerov v skupine po načinu smrti tudi zaradi preprečevanja širjenja nalezljivih bolezni. Opravljajo jo pooblašteni in usposobljeni zdravniki.

Organizacija in zagotavljanje mrliško pregledne službe je obveznost, ki izhaja iz 8. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti ter Pravilnika o pogojih in načinu opravljanja mrliško pregledne službe. 3. člen tega pravilnika določa, da mora mrliško pregledno službo organizirati občina ter skrbeti za njeno pravilno delovanje (zagotavljanje 24-urne dežurne službe je obvezna občinska gospodarska javna služba, prav tako prevoz, priprava in upepelitev pokojnika ter priprava in izvedba pogreba. Plačnik stroškov mrliških pregledov, obdukcij ter vseh nastalih spremljevalnih stroškov je občina.

V primeru sprejema Predlog zakona o finančni razbremenitvi občin (ZFRO) bo država prevzela obveznost v celoti.

00050 Pogrebni stroški

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Skozi postavko se izvaja zakonsko določilo, kjer občina nastopa kot naročnik posameznega pogreba in prevzema stroške tega.

13. člen Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti določa, da pokop prijavi upravljavcu pokopališča naročnik pogreba oziroma izvajalec pogrebne dejavnosti, ki ga je izbral naročnik pogreba ali občina. Če naročnika ni, prijavi pokop občina, kjer je imel pokojnik zadnje stalno prebivališče. Kadar ni mogoče ugotoviti kraja zadnjega stalnega prebivališča, pokop prijavi občina, kjer je imel pokojnik zadnje začasno prebivališče. Če ni mogoče ugotoviti niti zadnjega začasnega prebivališča, prijavi pokop občina, v kateri je oseba umrla oziroma je bila najdena.

16. člen Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti nadalje določa, da mora stroške pogreba poravnati naročnik pogreba. Če naročnika pogreba ni, mora stroške pogreba poravnati občina, ki je prijavila pokop. Plačnik pogreba je lahko tudi druga fizična ali pravna oseba. Plačilo osnovnega

pogreba ne sme presegati višine posebne oblike izredne denarne socialne pomoči kot pomoči pri kritju stroškov pogreba in posebne oblike izredne denarne socialne pomoči po smrti družinskega člana, kot ju določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke. Izvajalec pogrebne dejavnosti mora zagotavljati minimalni pogreb v skladu s prejšnjim stavkom. Pogrebne storitve, ki so opravljene na zahtevo državnih organov ali drugih nosilcev javnih pooblastil, plača naročnik teh storitev.

Občina mora zagotoviti vso tehnično pomoč - prenašanje, prevoz in pokop trupla, če ta ni zagotovljena na kateri drugi podlagi. To so največkrat stroški za umrlimi, ki niso imeli dohodka, in je za njih prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje plačevala občina (21. točka, 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju), ta pa ne vsebuje pravic do povračila pogrebnih stroškov s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje.

Prvi odstavek 142. člena Zakona o dedovanju določa, da je dedič odgovoren za zapustnikove dolgove do višine vrednosti podedovanega premoženja. Občina Brežice uveljavljala povračilo pogrebnih stroškov od dediča oz. dedičev, v kolikor so v zapuščinskem postopku in je ugotovljeno, da zapuščina obstaja in bo dedič dediščino sprejel.

Izhodišča temeljijo na predvidenem trendu umrljivosti iz preteklih letih. Občina zagotovi izvedbo spoštljivega in pietetnega pogreba do pokojnic ali pokojnikov, ki nimajo svojcev, oz. zavezancev za izvedbo pokopa, ali pa je njihov socialni položaj takšen, da tega stroška ne zmorejo poravnati.

SOCIALNO VARSTVO

Opis področja proračunske porabe, poslanstva občine

Področje porabe 20 - SOCIALNO VARSTVO zajema programe na področju urejanja sistema socialnega varstva ter programe pomoči, ki so namenjeni varstvu naslednjih skupin prebivalstva: družin, starejših, najrevnejših slojev prebivalstva, telesno in duševno prizadetih oseb in zasvojenih oseb.

S sistemom storitev in programi pomoči preprečevati in odpravljati socialne stiske občanov in zagotavljati pogoje za kvalitetno bivanje.

Socialno varstvo starih je financiranje bivanja starejših oseb v splošnih socialnih zavodih, dnevni centrih, sofinanciranje pomoči družini na domu, sofinanciranje centrov za pomoč na domu, investicije v domove za starejše, dnevne centre in centre za pomoč na domu, preživitveno varstvo kmetov.

Socialno varstvo materialno ogroženih so enkratne socialne pomoči zaradi materialne ogroženosti, pomoč pri uporabi stanovanja (subvencioniranje najemnin), sofinanciranje zavetišč za brezdomce, plačilo pogrebnih stroškov za umrle brez dedičev.

00117 Denarna pomoč ob rojstvu otroka

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilji in namen postavke je, da se namenijo nepovratna sredstva za vsakega novorojenega otroka katerega vsaj eden starš oz. rejnik ima stalno prebivališče v Občini Brežice. Prispevek Občine posameznemu otroku je bil v letu 2020 250 EUR, ta predlog ostaja tudi v 2021.

Občina Brežice se je v letu 2020 pridružila pobudi Čebelarske zveze Slovenije in je vsem novorojenčkom v lanskem letu prvič podarila medovito drevo. Starši novorojenčkov so na svoj naslov prejeli vrednostni bon. Tega so lahko zamenjali za drevo lipe ali medovita sadna drevesa po izbiri. Vrednost bona je 18,00 €, le ta predlog ostaja tudi v 2021.

00118 Družinski pomočnik

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilji in namen postavke Družinski pomočnik za osebe s posebnimi potrebami je storitev, ki je bila uveljavljena s spremembo Zakona o socialnem varstvu. Vse od uveljavitve spremembe Zakona o socialnem varstvu sredi leta 2004, je število družinskih pomočnikov v naši občini naraščalo in se nekoliko znižalo v letu 2007, ko je sprememba zakona določila doplačilo upravičenca k storitvi. Stroški so odvisni od števila upravičencev do pomoči.

V primeru sprejema Predlog zakona o finančni razbremenitvi občin (ZFRO) bo država prevzela obveznost v celoti.

00119 Oskrbnine v zavodih

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilji in namen postavke je pokrivanje stroškov namestitve občanov v zavodih institucionalnega varstva, v kolikor so do tega upravičeni na podlagi zakonodaje. Stroški so odvisni od cene oskrbnin in od gmotnega stanja upravičencev oz. njihovih preživninskih zavezancev ter števila upravičencev do doplačila oskrbnih stroškov.

00448 Program Sopotnik

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilj in namen postavke je prenesti in zagotoviti izvajanje prepoznane dobre prakse dnevno zagotavljanja prevozov starejših občanov s pomočjo vzpostavljene mreže prostovoljcev. Sredstva na postavki so predvidena za pokrivanje stroškov prevoznega sredstva, prenosa znanja iz drugega okolja, vzpostavitve mreže prostovoljcev ...

00531 E-oskrba starejših

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Sredstva na postavki so namenjena subvencioniranju fizičnih oseb, ki bodo odločili za socialno varstveno storitev socialnega servisa celodnevne povezave prek osebnega telefonskega alarma, varovanje na daljavo. Predvideni upravičenci do subvencije so starejši od 70 let ali imajo ugotovljeno prvo, drugo ali tretjo stopnjo telesne okvare po seznamu telesnih okvar, ki se uporablja za odločanje o pravici do invalidnine, bivajo sami in dodatni pogoji določeni z Odlokom o subvencioniranju socialno varstvene storitve socialnega servisa. Predvideno obdobje subvencije je 24 mesecev, predvidena višina 10 evrov mesečno. Za upravičenca, ki ima slabši socialni status pa se predvideva lahko z odlokom višja subvencija.

00532 Strategija aktivnega staranja

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

V Sloveniji je 340.000 starejših od 65 let. Napovedi kažejo, da bo leta 2050 blizu 1.000.000 starostnikov starih nad 69 let. V občini Brežice je delež starejših od 69 let 14,79%, kar je za 1,19% nad deležem celotne države. Potrebno je vnaprej poiskati ustrezne odgovore na izzive demografske slike, ki zahteva ustrezno podporno okolje za kvalitetno preživljanje starosti. Znotraj projekta »Pametne vasi za jutri« smo pridobili analizo demografske projekcije staranja podeželja, ki jo s sredstvi na te postavki želimo nadgraditi na območje celotne občine ter na podlagi tega oblikovati strategijo s predvidenimi ukrepi za odgovor na zaznane izzive.

00536 Oskrba starejših na domu

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Sredstva na postavki so namenjena vzpostavitvi in krepitvi socialnega servisa, ki po Zakonu o socialnem varstvu obsega pomoč pri hišnih in drugih opravilih v primeru otrokovega rojstva, bolezni, invalidnosti, starosti, v primeru nesreč ter v drugih primerih, ko je ta pomoč potrebna za vključitev osebe v vsakdanje življenje. S socialnim servisom se nadgrajuje javna služba, naloge servisa pa nameravamo usmeriti primarno v ciljno skupino starejših, da bi s tem zagotovili pogoje za njihovo čim daljše kvalitetno bivanje v lastnem okolju.

00121 Pomoč na domu

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilji in namen postavke je redno zagotavljanje storitev pomoč na domu preko enote, ustanovljene pri CSD Brežice. Strošek je določen na podlagi predvidenega števila oskrbovancev in cene storitve.

00122 Denarne pomoči

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Denarne pomoči so namenjene socialno ogroženim občanom in družinam in sicer za subvencioniranje nakupa šolskih potrebščin, kurjave, ozimnice in ostalih stroškov. Ravno tako se denarna pomoč iz proračuna Občine Brežice zagotavlja za premostitev socialne ogroženosti, ki je nastala zaradi izgube zaposlitve oz. zaradi neizplačanih dveh zaporednih mesečnih plač. Posameznik je upravičen do pomoči le enkrat v letu.

00123 Programi s področja sociale

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilji in namen postavke je sofinanciranje programov različnih nevladnih organizacij, ki izvajajo programe na področju socialnega varstva in se sofinancirajo iz tega vira na podlagi izvedenega javnega razpisa. Del sredstev postavke se nameni za delo Rdečega križa, skladno z Zakonom o Rdečem križu, za kar se sklene neposredna pogodba na podlagi predhodno vsebinsko in finančno usklajenega programa dela.

Občina Brežice v sodelovanju z izvajalcem letovanja in na podlagi razpisa Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije OE Krško, zagotavlja izvedbo programa letovanja zdravstveno ogroženih otrok in otrok s socialno stisko v družini (proračunska postavka 00046). Med otroci z zdravstveno indikacijo je veliko število otrok tudi s socialno stisko v družini. Strošek letovanja tem otrokom v celoti zagotovi Občina Brežice, za starše je brezplačno. Za izvedbo letovanja zdravstveno ogroženih otrok in otrok s socialno stisko v družini se izvajalca (ZPM Krško) pozove k oddaji ponudbe in sklene neposredna pogodba.

00124 Drugi nepredvideni stroški

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Sredstva so namenjena za razne nepredvidene stroške na področju sociale in humanitarne dejavnosti. V letu 2020 smo s sredstvi poravnali delež višine stroška obdaritve otroka s stalnim prebivališčem v Občini Brežice in nakup kart vstopnic kino predstave uporabnicam Pepcinega doma.

8. Upravičenci za posamezne vsebine

PP	Naziv proračunske postavke	Način dodeljevanja sredstev	Upravičenci
	ZDRAVSTVENO VARSTVO		
00537	Sofinanciranje nakupa opreme(CT) v Splošni bolnišnici Brežice	Neposredna pogodba	Sredstva so namenjena sofinanciranju nakupa diagnostične opreme za Splošno bolnišnico Brežice. Oprema je nujno potrebna za izvajanje programov zdravstva za prebivalce Posavja, bolnišnica pa za njih nima zagotovljenih zadostnih virov.
00046	Preventivna vzgoja in promocija zdravja	Javni razpis Neposredna pogodba Neposredna pogodba	Skladno s 6. in 7. členom Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 69/16), dodatno opredeljeno spodaj. Za izvajanje koordinacije LAS se pozove javni zavod ZPTM k oddaji ponudbe in se sklene neposredna pogodba. Za letovanje zdravstveno ogroženih otrok se pozove k oddaji ponudbe in se sklene neposredna pogodba z najugodnejšim izvajalcem.
00047	Deratizacija	Neposredna pogodba	Na podlagi povabila sklenjena neposredna pogodba z najugodnejšim izvajalcem storitev.
00420	Sofinanciranje preventivnih programov na področju zdravja	Neposredna pogodba	Namen postavke je zagotavljati sofinanciranje dela 0,5 programa specialnega pedagoga, ki ga poda Zdravstveni dom Brežice. Izvajanje programa poteka v skladu z dogovori z vrtcem oz. osnovnimi šolami v občini Brežice.

00447 Programi društev upokojencev

Obrazložitev dejavnosti v okviru proračunske postavke

Cilji in namen postavke je sofinanciranje letnih programov, ki jih na območju občine Brežice izvajajo društva upokojencev na področjih kulture, športa, zdravstvenega in socialnega varstva ipd. in v njih vključujejo upokojene in vse ostale starejše občanke in občane.

Znotraj letnega programa posameznega društva se pokriva tudi izvajanje nacionalnega projekta »Starejši za starejše« za zmanjševanje socialne izključenosti in ogroženosti starejše populacije občanov. Finančna pomoč društvom je namenjena pokrivanju materialnih stroškov društvom pri izvajanju programa.

Sredstva bodo društvom dodeljena na podlagi izvedenega javnega razpisa, ki bo pokrival vse aktivnosti znotraj letnega programa društev in tako zagotavljal enotno in eno vlogo posameznega društva na razpis.

PP	Naziv proračunske postavke	Način dodeljevanja sredstev	Upravičenci
00048	Zdravstveno zavarovanje po 21/15 čl. ZZZ	Zakonska določila	<p>Za posamezne fizične osebe na podlagi izdane odločbe Centra za socialno delo Brežice transfer v sklade socialnega zavarovanja.</p> <p>Ob sprejemu in uveljavitvi Predloga zakona o finančni razbremenitvi občin (ZFRO) se postavka ohrani predvidoma le še v prvi polovici 2021 do izteka odločb aktualnih zavarovancev.</p>
00049	Mrliško pregledna služba	Neposredna pogodba	<p>Na podlagi povabila sklenjena neposredna pogodba z najugodnejšim izvajalcem storitev.</p> <p>Ob sprejemu in uveljavitvi Predloga zakona o finančni razbremenitvi občin (ZFRO) se naloga v celoti prenese na državo.</p>
00050	Pogrebni stroški	Zakonska določila	Za posamezne fizične osebe na podlagi izdane odločbe Centra za socialno delo Brežice transfer fizični osebi.
SOCIALNO VARSTVO			
00117	Denarna pomoč ob rojstvu otroka	Odlok Občine	Za posamezne fizične osebe na podlagi izdane odločbe Centra za socialno delo Brežice transfer fizični osebi.
00118	Družinski pomočnik	Zakonska določila	<p>Za posamezne fizične osebe na podlagi izdane odločbe Centra za socialno delo Brežice transfer fizični osebi.</p> <p>Ob sprejemu in uveljavitvi Predloga zakona o finančni razbremenitvi občin (ZFRO) se naloga v celoti prenese na državo.</p>

PP	Naziv proračunske postavke	Način dodeljevanja sredstev	Upravičenci
00119	Oskrbnine v zavodih	Zakonska določila	Za posamezne fizične osebe na podlagi izdane odločbe Centra za socialno delo Brežice transfer fizični osebi.
00448	Program Sopotnik	Neposredna pogodba	Na podlagi javnega povabila sklenjena neposredna pogodba s prepoznanim izvajalcem storitev.
00531	E-oskrba starejših	Javni razpis	Na podlagi prijave na razpis, tripartitna pogodba.
00532	Strategija aktivnega staranja	Neposredna pogodba	Na podlagi povabila ter prejetih ponudb se z izbranim izvajalcem sklene neposredna pogodba za izdelavo.
00536	Oskrba starejših na domu	Neposredna pogodba	Sredstva na postavki so namenjena vzpostavitvi in krepitvi socialnega servisa, ki po Zakonu o socialnem varstvu obsega pomoč pri hišnih in drugih opravilih v primeru otrokovega rojstva, bolezni, invalidnosti, starosti, v primeru nesreč ter v drugih primerih, ko je ta pomoč potrebna za vključitev osebe v vsakdanje življenje. S socialnim servisom se nadgrajuje javna služba, naloge servisa pa nameravamo usmeriti primarno v ciljno skupino starejših, da bi s tem zagotovili pogoje za njihovo čim daljše kvalitetno bivanje v lastnem okolju.
00121	Pomoč na domu	Zakonska določila	Za posamezne fizične osebe na podlagi izdane odločbe Centra za socialno delo Brežice transfer za pokrivanje stroškov cene fizične osebe v javni zavod.
00122	Denarne pomoči	Odlok Občine	Za posamezne fizične osebe na podlagi izdane odločbe Centra za socialno delo Brežice transfer za

PP	Naziv proračunske postavke	Način dodeljevanja sredstev	Upravičenci
			pokrivanje odobrenih stroškov fizične osebe v javni zavod.
00123	Programi s področja sociale	Javni razpis	Skladno s 6. in 7. členom Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 69/16), dodatno opredeljeno spodaj.
00124	Drugi nepredvideni stroški	Neposredni dogovor	Na podlagi povabila sklenjena neposredna pogodba z najugodnejšim izvajalcem storitev.
00447	Programi društev upokojencev	Javni razpis	Skladno s 6. in 7. členom Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 69/16), dodatno opredeljeno spodaj.

Upravičenci za sofinanciranje:

- Društva, ki izvajajo aktivnosti na območju Občine Brežice;
- Zveze društev, ki jih ustanovijo društva s sedežem v Občini Brežice in izvajajo programe na območju Občine Brežice;
- Zavodi, ki izvajajo redne programe in projekte na področju mladine;
- Druge pravne osebe, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti na področju, ki je predmet sofinanciranja.

Prednost pri sofinanciranju imajo upravičenci iz prve in druge alineje zgoraj.

Osnovni obvezni pogoji za upravičence:

- Imajo sedež ali enoto s sedežem v občini Brežice;
- Imajo zagotovljene prostorske in kadrovske kapacitete za uresničevanje načrtovanih aktivnosti;
- Izvajajo programe in projekte na področju najmanj eno leto pred prijavo;
- Imajo urejeno evidenco o članstvu in plačani članarini.

9. Predviden delež sredstev proračuna za posamezne vsebine za leto 2021

Proračunske postavke, vezane na vsebine, ki jih neposredno izvaja Oddelek za družbene dejavnosti, gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj:

PP	Naziv proračunske postavke	Predvidena višina za leto 2021
	ZDRAVSTVENO VARSTVO	
00537	Sofinanciranje nakupa opreme(CT) v Splošni bolnišnici Brežice	10.000,00 EUR
00046	Preventivna vzgoja in promocija zdravja - Razpisana sredstva - Sredstva za delovanje LAS - Letovanje zdravstveno ogroženih otrok	22.000,00 EUR 16.000,00 EUR 2.000,00 EUR 4.000,00 EUR
00047	Deratizacija	8.000,00 EUR
00420	Sofinanciranje investicij in preventivnih programov na področju zdravstva	25.000,00 EUR
00048	Zdravstveno zavarovanje po 21/15 čl. ZZZ (ZFRO)*	250.000,00 EUR
00049	Mrliško pregledna služba (ZFRO)*	25.000,00 EUR
00050	Pogrebni stroški	7.000,00 EUR
	SKUPAJ ZDRAVSTVENO VARSTVO	347.000,00 EUR
	SOCIALNO VARSTVO	
00117	Denarna pomoč ob rojstvu otroka	57.750,00 EUR
00118	Družinski pomočnik (ZFRO)*	275.000,00 EUR
00119	Oskrbnine v zavodih	600.000,00 EUR
00448	Program Sopotnik	40.000,00 EUR
00531	E-oskrba starejših	5.000,00 EUR
00532	Strategija aktivnega staranja	15.000,00 EUR
00536	Oskrba starejših na domu	30.000,00 EUR
00121	Pomoč na domu	150.000,00 EUR
00122	Denarne pomoči	28.800,00 EUR
00123	Programi s področja sociale - Razpisana sredstva - Sredstva za delovanje Rdečega križa - Letovanje socialno ogroženih otrok	39.000,00 EUR 19.500,00 EUR 15.500,00 EUR 4.000,00 EUR
00124	Drugi nepredvideni stroški	400,00 EUR
00447	Programi društev upokojencev	13.000,00 EUR
	SKUPAJ SOCIALNO VARSTVO	1.253.950,00 EUR
	SKUPAJ zdravstveno in socialno varstvo	1.600.950,00 EUR

10. Kazalniki spremljanja

- 00537 Sofinanciranje nakupa ultrazvoka v Splošni bolnišnici Brežice
  - število sofinanciranih diagnostičnih naprav: 1
- 00046 Preventivna vzgoja in promocija zdravja
  - število sofinanciranih programov: 12+2
- 00047 Deratizacija
  - število izvedenih deratizacij: 2 (1 spomladi, 1 jeseni)
  - število točk za jemanje vzorcev na javno dostopnih naravnih kopališčih: 3
- 00420 Sofinanciranje investicij in preventivnih programov na področju zdravstva
  - število sofinanciranih programov: 1
- 00048 Zdravstveno zavarovanje po 21/15 čl. ZZZ
  - število vključenih zavarovanih oseb: 540 oseb
- 00049 Mrliško pregledna služba
  - število oseb, za katere je bila izvedena mrliško pregledna služba: 95 (18 sanitarnih obdukcij, 11 dodatnih preiskav UL MF)
- 00050 Pogrebni stroški
  - število pokritih pogrebov: 7
- 00117 Denarna pomoč ob rojstvu otroka
  - število otrok, za katere je bila izplačana denarna pomoč: 169
- 00118 Družinski pomočnik
  - število oseb, ki imajo odobrenega družinskega pomočnika: 26
- 00119 Oskrbnine v zavodih
  - število oseb s pravico pokrivanja oskrbnin v zavodih: 85
- 00448 Program Sopotnik
  - število vključenih prostovoljcev: 10
  - število vključenih starejših: 304
- 00531 E-oskrba starejših
  - število vključenih starejših: 10
- 00532 Strategija aktivnega staranja
  - število pripravljenih strategij: 1
- 00536 Oskrba starejših na domu
  - Vzpostavljen socialni servis: 1
- 00121 Pomoč na domu
  - število upravičencev: 73
  -

Proračunske postavke področja zdravstvenega in socialnega varstva, ki so predvidene za izvajanje na ostalih oddelki Občinske uprave Občine Brežice:

PP	Naziv proračunske postavke	Predvidena višina za leto 2021
	Oddelek za investicije, občinsko premoženje in javna naročila	
	SOCIALNO VARSTVO	
00293	Subvencija neprofitnih najemnin (ZFRO)*	130.000,00 EUR
	SKUPAJ	130.000,00 EUR

Skupaj predvidena sredstva za področje zdravstvenega in socialnega varstva Občine Brežice v letu 2021

SKUPAJ	1.730.950,00
---------------	---------------------

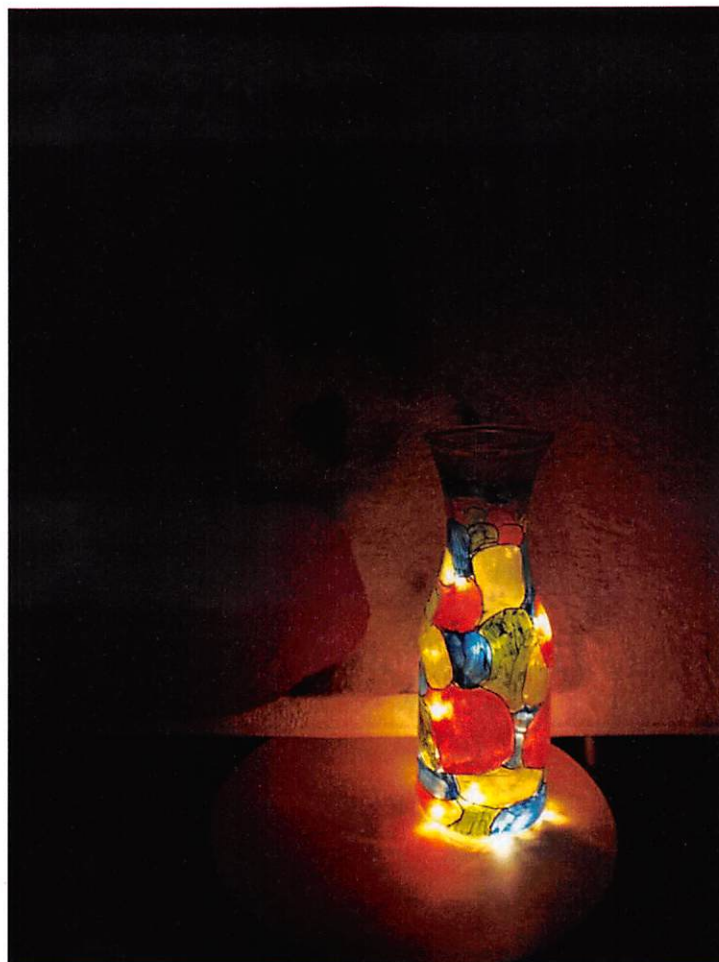
V postopku sprejemanja je v Državnem zboru RS, na predlog Vlade RS tudi Predlog zakona o finančni razbremenitvi občin (ZFRO). Čistopis tega za tretjo obravnavo v DZ je vlada RS sprejela na svoji dopisni seji z dne 27. 11. 2020. Določila zakona so predvidena v uporabo od 1. 1. 2021, zato je pričakovati, da bo Predlog obravnavan v decembru tudi v DZ. Zakon o finančni razbremenitvi občin (ZFRO) posega v 12 področnih zakonov in med drugim prinaša spremembe, ki pomembno vplivajo na proračun na področju zdravstvenega in socialnega varstva, in sicer:

- plačilo zdravstvenega zavarovanja brezposelnim prevzame državni proračun,
- financiranje družinskega pomočnika prevzame država,
- financiranje mrliško pregledne službe se prenese z občin na državo,
- sredstva za subvencioniranje neprofitnih najemnin prosičcem v celoti zagotavlja država.

V primeru uveljavitve s 1. 1. 2021 predvidevamo, da bo Občina v proračunu za 2021 na stroškovni strani iz naslova prenosa obveznosti na državo razbremenjena za sredstva v višini

00048	Zdravstveno zavarovanje po 21/15 čl. ZZZ (ZFRO)* - ostane obveznost za že obstoječe zavarovance	160.000,00 EUR
00049	Mrliško pregledna služba (ZFRO)*	25.000,00 EUR
00118	Družinski pomočnik (ZFRO)*	275.000,00 EUR
00293	Subvencija neprofitnih najemnin (ZFRO)*	130.000,00 EUR
	SKUPAJ	590.000,00 EUR

- 00122 Denarne pomoči
  - število dodeljenih pomoči: 95
- 00123 Programi s področja sociale
  - število sofinanciranih programov: 19+3
- 00124 Drugi nepredvideni stroški:
  - število uporabnikov: 1
- 00447 Programi društev upokojencev
  - število sofinanciranih programov: 3
- 00293 Subvencija neprofitnih najemnin
  - višina planiranih sredstev: 130.000,00 €
  - višina realiziranih sredstev: 132.244,46 €

ŽUPAN

Zadeva: 129-/2020

Datum: 4.12.2020

Na podlagi 33. člena Statuta Občine Brežice (Uradni list RS, št.: 10/09 in 3/10) in šestega odstavka 4. člena Pravilnika o izboru in sofinanciranju programov in projektov v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 69/16) izdajam naslednji

SKLEP

I.

Sprejme se Letni program Občine Brežice za področje zdravstvenega in socialnega varstva za leto 2021.

II.

Ta sklep prične veljati takoj.

Ivan Molan,
župan občine Brežice

Po pooblastilu župana
mag. **Gordana Radanovič**
direktorica občinske uprave

Vročiti:

- članom strokovnega sveta

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva